

Брой 12 (2029) Година LXVI, ISSN-0205-0943

декември 2024 г.

цена 2 лв.

ТУРИСТИЧЕСКИЯТ ВЕСТНИК - здание на БТС

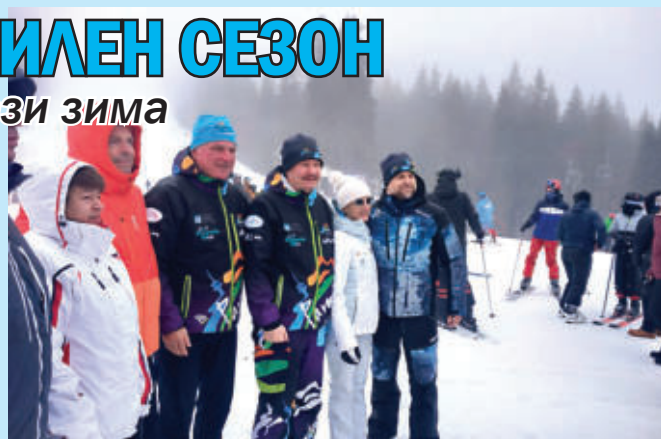
ЗИМНИТЕ НИ КУРОРТИ ОЧАКВАТ СИЛЕН СЕЗОН

България очаква 5 % повече туристи тази зима

Зимните курорти в България, ще бъдат свързани с ключови международни дестинации чрез 197 чартърни полета. Очаква се над 38 хиляди пътници от Турция, Чехия, Румъния, ОАЕ, Великобритания и Ирландия, както и 37 полета от Израел.

Министър Милошев подчерта значението на присъединяването на България към Шенген по суша, което се очаква да генерира допълнителни 300 милиона лева годишно за туристическия сектор. Въпреки оптимизма, той акцентира върху важноста на преразглеждането на ДДС за ски услугите, което в момента ограничава конкурентоспособността на зимните ни курорти.

Представителите на бизнеса, местната власт, институциите, а от БТС на туристически дружества (б. р.) проведоха работна среща, на която бяха обсъдени мерки за осигуряване на безопасността на туристите. Агенцията „Пътна инфраструктура“ и местните власти гарантираха готовността си за ефективно снеготочистване и сметоизвозване, румънски полицаи ще подпомагат обществения ред в курортната зона и на пистите. Комисията за защита на потребителите ще предоставя мобилни екипи в помощ на туристите, а пожарна безопасност, НАП, БАБХ и Инспекцията по труда гарантираха своята оперативна готовност.

Министър Милошев потвърди ангажимента си за съдействие при подобряването на инфра-структурата в Пампорово. Той предложи създаването на междуетовствена работна група, която да разгледа възможностите за изграждане на паркинги, след като бъдат анализирани нуждите на курорта.

Официално бе открит ски сезонът и в Ски център Осогово, Витоша, КК „Мальовица“, Мечи чал, Добри нище, Паничище (хижа „Рилски езера“), Узана и др.

Пресцентър на Министерство на туризма

КОНФЕРЕНЦИЯ „ВИТОША – ВРЕМЕ Е ЗА РЕШЕНИЯ“

На 10 декември т.г. в Дома на Съюза на архитектите в София се състоя конференция на тема „Витоша – време е за решения“. Нейната цел бе оформяне на предложения за координирани действия по опазване, поддържане и развитие на Природен парк „Витоша“. В нея участваха представители и експерти от водещи министерства и институции, учени и практики от академичната и професионалната общност.

В програмата бяха представени проблемите и възможни решения за справяне с предизвикателствата пред природния парк. Тематичните направления на обсъждане бяха опазване на природата, нормативната уредба, промени в управлението на ПП „Витоша“, промени в

устройствената политика, спорт и туризъм, финансиране.

Витоша е най-посещаваната планина в България – около 1.2 милиона туристи годишно. Но през годините са натрупани огромни проблеми, свързани с нейната инфраструктура. Понастоящем и трите лифта (Княжевски, Драгалевски и Симеоновски) до високите части на планината не работят. Има достъп само с автомобил и с градски транспорт, което води до натоварен автомобилен трафик.

За да могат туристите от София и други населени места да ползват пълноценно планината, са необходими промени - актуален план за управление, работещи лифтове, платен достъп с коли, изясняване на собственост, промени в нормативни актове

и в Закона за горите, които да улеснят развитието на инфраструктурата и спортно-туристическите активности в парка. Около това се обединиха участниците в конференцията.

Сградите във Витоша планина са близо 1000 – повечето са държавна собственост, като голяма част от тях са неизползваеми, а някои се рушат. Според Красен Станчев от Института за пазарна икономика има проблем с ниския бюджет на Дирекцията на ПП „Витоша“, който отчасти може да се реши с въвеждане на такса достъп (каквато практика има в европейски планински курорти). Особено важно е и изясняването на собственост в парка. Според

Станчев е добре да се учреди дружество, което да управлява инфраструктурата на планината, а в него да бъдат включени всички предприятия и инвеститори, представители на всички витошки местни власти и гилдии, в т. ч. и

туристическите дружества, които управляват част от хижите. Станчев посочи за необходимо дългосрочно решение за статута на пистите и възможността те да бъдат отдавани на концесия.

►► стр. 12

НЕКА ВСИЧКИ ДА ОПОЗНАВАМЕ БЪЛГАРИЯ!

Тази година Преслав Василев (31 г.) от Русе спечели **голямата награда - лек автомобил „Дачия“** сред регистрираните участници със златни значки със 100 печата и 100 марки в **Национално движение „Опознай България – 100 национални туристически обекта“**. По професия е полицейски инспектор, подобно на неговия баща. Има приятелка, с която отглеждат заедно двете им деца – син на 5 и дъщеря на 7 години.

„От малък посещавах с родителите ми различни забележителности и планини в България, така че донякъде дължа любовта към родината и на тях. В Родопите научих за движението „Опознай България – 100 НТО“, купих си книжка за печати и си поставих за цел да видя всички обекти. За около десет години ги посетих и събрах близо 140 печата, но целта не е просто събиране на печата. Оpozнаването на България ми носи удовлетворение, обогатява ме с нови знания за българското наследство, с възторг от красивата ни природа. Когато изкача връх, сядам там и се наслаждавам на гледките. Освен удовлетворение от постигнатото изпитвам усещане за свобода, спокойствие и възторг едновременно.

Докато бях студент в Русенския университет ме въведоха в пешеходния /планинския туризъм – започнах да ходя по хижи, да изкачвам върхове, последният от които е Марагидик с изходен пункт хижа „Тъжа“. Събирам печати в книжка и за НД „Покорител на 10-

те планински първенци“ – имам осем печата, остават ми още два – за Гоцев връх в Славянка и Радомир в Беласица. Най-много ме затрудни изкачването на връх Ботев, защото го качих от Паниците през хижа „Рай“.

Какво предстои от тук нататък?

Нашите деца също ще имат книжки за печати и заедно с тях ще започнем посещения на обектите, първоначално на по-леки и леснодостъпни, после на останалите, нека да опознаят България. А пък аз и двама мои приятели се готвим догодина да минем по маршрута „Ком-Емине“.

Пожелавам на всички, които са тръгнали по пътя на участие в движението, да не спират – заслужава си. И да не правят това формално.

70 години ориентиране в България

„ОРИЕНТИРАНЕТО НЕ Е САМО СПОРТ, ТО Е НАЧИН НА ЖИВОТ”

В края на ноември т. г. в сградата на Министерство на младежта и спорта в София се състоя тържествено честване „70 години ориентиране в България”, организирано от Българската федерация по ориентиране (БФО). Присъстваха над 200 участници - ветерани, спортисти, треньори, деятели, спонсори и приятели на спорта ориентиране.

Тържеството откри председателят на БФО Красимир Данаилов, който приветства многобройните участници и посочи, че „70 години ориентиране показват, че нашият любим спорт има история и традиции. Той не е просто физическо усилие, съчетава много труд, упоритост, бърза мисъл, възпитава обич към природата. През тези десетилетия ориентирането премина през много перипетии и трудности, но благодарение на всички вас – треньори, състезатели, съдии и деятели, както и на хора, които вече не са сред нас, то успя да се утвърди като любим спорт за малки и големи. Много наши състезатели са пример за младите поколения, който им

помага да усетят магията на този спорт. Благодаря на всички наши бивши и настоящи състезатели, които през тези 70 години постигнаха високи резултати. Благодаря и на нашите съдии, треньори, организатори и доброволци, с които проведохме редица международни състезания от най-висок ранг – европейски и световни първенства и доказахме на световната общност на ориентиращите, че България е прекрасен домакин в организирането на състезания.

Поздравявам всички, които помагат за развитието на нашия спорт. За нас ориентирането не е просто спорт, а начин на живот.

Честит празник! Пожелавам на всички здраве, щастие, спортни успехи и успехи в личен план!”, завърши председателят на БФО.

Красимир Данаилов връчи юбилейни plakети на спортни организации, институции и спонсори, а именно на: Сдружение „Български туристически съюз”, Българска асоциация „Спорт за всички”, Пресклуб „България”, РУО – София град, 133-то СУ „А. С. Пушкин”, Българска федерация по катерене и алпинизъм, Българска федерация на радиолюбителите, НСА „Васил Левски” – катедра „Туризм, алпинизъм, ориентиране” и др. Почетни plakети получиха и спонсори, сред които бяха Пламен Йорданов от „ДТ Комерс” ЕООД и Ангелина Венева – управител на фирма Бризоспорт ООД (Bryzos) – дългогодишен спонсор на

Българската федерация по ориентиране.

Председателят на БТС Венцислав Венев връчи на Красимир Данаилов почетен плакет и прочете поздравителен адрес от името на ръководството на БТС и от свое име. В приветствието си той посочи, че „Любимият ни спорт не просто дава здраве в гората, но и хубави емоции, които споделяме приятели и близки, хора, които се познаваме от деца. Като спорт у нас ориентирането се е появило преди 70 години под егидата на БТС, който винаги е играл роля в неговото развитие”.

Почетни plakети и сувенири по повод годишнината бяха дадени и на заслужили деятели, ветерани, състезатели и знакови личности през годините. Сред тях бяха проф. Атанас Георгиев – бивш председател на БФО, неин почетен председател и член на УС на БТС; Константин Койнов – бивш генерален секретар на БФО; Георги Жълтов, Никола Беделев и др.

За високи спортни постижения известният наш спортист Станимир Беломъжев и неговия треньор и баща Иван Беломъжев получиха юбилеен медал „70 години ориентиране в България”.

Прочетени бяха поздравителни адреси от ръководствата на държавни и обществени организации, федерации. Техни представители връчиха на председателя на БФО Красимир Данаилов почетни plakети и награди.

Юбилейно слово произнесе почетният председател на БФО проф. Атанас Георгиев. Той посочи, че развитието на спорта ориентиране у нас е преминало

през три етапа: I етап – 1954 – 1961 г. (туристическо ориентиране); II етап – 1961 – 1993 г. (спортно ориентиране) и III етап – от 1993 г. (когато е създадена Българската федерация по ориентиране) до днешни дни.

Проф. Георгиев изтъкна изградените традиции и значителните постижения на родното ориентиране през годините, доказателство за които са стотиците купи и медали, завоювани от българските ориентиращи на национални, европейски и световни първенства. Успешните домакинства на големи състезания, организирани от Българската федерация по ориентиране, са затвърдили доверието и престижа на родното ориентиране. Такива са световните първенства по ски-ориентиране през 1977, 1986 и 2002 г., европейските първенства по ски-ориентиране през 2018 и 2022 г., младежки световни първенства по ски-ориентиране през 1999 и 2008 г., Световно университетско първенство по ориентиране в Банско – 2024 г. и др.

Тържеството завърши със скромни коктейл и празнична торта за всички гости.

КАТЕДРА „ТУРИЗЪМ, АЛПИНИЗЪМ, ОРИЕНТИРАНЕ“ НАВЪРШИ 70 ГОДИНИ

На 29 ноември т. г. катедра „Туризм, алпинизъм и ориентиране” (ТАО) в Националната спортна академия „Васил Левски” (НСА) отбеляза 70-годишнина от своето учредяване.

Програмата на празника започна със състезания по спортно катерене и ориентиране, в които студенти от специалностите към катедрата демонстрираха уменията си.

В официалната част ректорът на НСА проф. Красимир Петков отправи приветствие, като подчерта съществения принос на катедрата за развитието на науката и дисциплините, свързани със спортното катерене, ориентирането и туризма.

„Горд съм да поздравя с успехите всички колеги, които са работили в тази катедра. Можем да се поклоним пред техния опит и умения, пред това, което са дали за българския спорт и наука”, заяви проф. Петков и отличи катедрата с почетен плакет за принос от името на академичното ръководство.

Чрез презентация, направена от доц. Николай Панайотов – ръководител на катедрата, гостите на събитието имаха възможността да си припомнят интересни исторически факти, да научат подробности за най-значимите спортни успехи и научноизследователски постижения на преподавателите и студентите.

През десетилетията част от състава на катедрата са най-изявените български алпинисти, спортисти със знакови успехи в спортното катерене и ориентиране, участници в научноизследователските дейности на различни експедиции, в т. ч. и на Антарктида. Свидетелство за това бе присъствието в залата на доайените на катедрата – доц. Георги Жълтов, доц. Кънчо Долалчиев и гл. ас. Трифон Джамбазов, както и на емблематични спортисти като гл. ас. Дойчин Боянов, Кирил Николов – Дизела и много други.

Сред официалните гости бе кметът на Община Банско Стойчо Баненски. Като възпитаник на катедрата „Туризм, алпинизъм, ориентиране” той не скри емоциите си и сподели личната си привързаност: „На нас, банскалии, съдбата ни е предопредила да сме неразделна част от Пирин и по този начин и със дейности, за които катедрата „ТАО” подготвя квалифицирани кадри. Затова много мои съграждани, включително и аз, направихме избор да получим професия и висока специализация в катедрата. Позициите им в областта на туризма, а и на други поприща, са доказателство, че подготовката в катедрата „ТАО” дава солидна база, кове характер, калява волята, създава човеци!”, подчерта кметът на град Банско.

Сред официалните гости бяха представители на институции и организации, с които катедрата успешно си сътрудничи: Емил Нешев – директор на Планинската спасителна служба към БЧК, проф. Христо Пимпирев – директор на Българския антарктически институт, Венцислав Венев – председател на Българския туристически съюз, проф. Атанас Георгиев – почетен председател на БФ Ориентиране, проф. Малчо Малчев – експерт в Комисията по здравеопазване и спорт към Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) и др.

Събитието завърши с официално откриване на тематична фотоизложба „70 години катедра „ТАО”, експонирана в Образователния и олимпийски център на академията.

„ДНИ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА” 2024

В рамките на 19-то издание на фестивала „Дни на предизвикателствата” в кино „Люмиер” – София в началото на декември за пореден път се срещнаха планинари, пътешественици, екстремни спортисти, природозащитници и любители на спортовете на открито.

В откриването от БТС участваха председателят Венцислав Венев и изпълнителният секретар Лъчезар Лазаров. В приветствието си Венцислав Венев посочи, че „Мисията на всички нас, които сме се събрали тук, е заедно да пазим природата и да се грижим за безопасността в нашите планини, хижите да са приветливи и да поддържаме полезно сътрудничество.”

Като част от тридневната програма на традиционния фестивал за приключенско кино, туризъм и активен начин на живот „Дни на предизвикателствата” бяха представени над 10 премиерни документални филма (с приключенията от Северния ледовит океан до Антарктида и от Боливия през Алпите до Хималаите), презентации и работилници.

Тази година от чужбина пристигнаха

четирима специални гости: алпинистът Томас Хубер – немската легенда в скоростното и биг уол катерене и носител на „Златен пикел” 2001 и френските оператори, алпинисти и кинопродуценти Бертран Делалиер и Тибо Катлен; австрийската алпинистка Герлинде Катенбрунер – първата жена, изкачила 14 осемхилядника без употреба на кислород и помощ от носачи. Участваха и други топ катерачи, приключенци и продуценти на филми и оператори от България, Германия, Австрия и Франция.

Във филмовата програма бяха представени ленти на канадската компания Sherpas Cinema, на британския перфекционист Алистър Лий, филми за развитието на леденото и боулдър катерене от 70-те години до днес, саклайн и малко от духа на Игрите в Париж 2024. Проектиран бе разтърсващ индийски филм за хималайски ултра маратон, който преминава през поднебесните превали на Гарвалските Хималаи, а две заглавия бяха посветени на една от най-романтичните двойки в катеренето – Арно Пети и Стефани Боде. Публиката със затаен дъх проследи

интригуващите кадри на филма **Изчисти Планините**, с който бяха почетени 25-годишните усилия на Сдружение „За Земята” за почистване на българските планини.

Сцената на форума бе предоставена за презентации на постижения на именити спортисти и приключенци. Сред тях бяха изкачването на Виктор Варошкин в стил Dry tooling в Доломитите и подаденото за вписване в книгата на рекордите „Гинес” прекосяване на Северния ледовит океан с гребната лодка „Неверест” от Стефан и Максим Иванови. Отбелязан бе рекордът на преминаването по маршрута Ком-Емине за под 72 часа с планинско колело от Петър Матов от Троян. Приветствани бяха Виктор Иванов, Диян Христов и Александър Чакрашки, които се бяха завърнали от експедиция по маршрути в групата върхове Шивлинг и Багирати II в Индийските Хималаи. Всички, които пожелаха, се включиха в работилницата на

„Академия Първа помощ” за придобиване на знания и умения по оказване на долекарска помощ. Фондация „Америка за България” представи добри практики за устойчив туризъм от Врачанско и Северозападна България.

Партньори на 19-ите „Дни на предизвикателствата” са Посолство на Република Франция, Френски културен институт в София, Посолство на Република Австрия, Фондация „Америка за България”, Фондация „София – европейска столица на спорта 2024”, Български туристически съюз, Одисей-ин, Subaru – България.

Д-р Ангел МУТАФЧИЕВ: „ЗАВИНАГИ СЪМ ВЛЮБЕН В ПИРИН ПЛАНИНА!“

Стоматологът д-р Ангел Мутафчиев, помагал с професионалните си умения на поколения гоцеделчевци, е известен и със своя принос към организиран туризъм в града. Неслучайно той е награден от Българския туристически съюз с медалите „За особени заслуги“ и „Алеко Константинов“. А по повод 80-годишнината му получи плакет „100 години ТД „Момини двори“ и плакет за принос в развитието на организиран туризъм в община Гоце Делчев.

Любовта на Ангел Мутафчиев към планинския туризъм се ражда още в ученическите му години. „Редовно в събота и неделя отивах с приятели на Папаз чаир. Правехме си палатки от борови клони и бъз. Беше много забавно“, разказва той.

Минават години и идва първият му същински поход из Пирин. Никога няма да забрави как тръгва с още трима души – Крум Шарланджиев, д-р Харисков и фелдшера Атанас Полимеров

се движех по Типиците, бях пленен от чудесните алпийски гледки. От двете страни на хребета, в ниското, се виждаха десетки красиви езера. Тогава планината ме плени завинаги и станах организиран турист“, продължава разказа си д-р Мутафчиев.

В туристическо дружество „Момини двори“ оценяват качествата му и през 1996 г. го избират за председател на Клуба по пешеходен туризъм. Изборът им е повече от сполучлив. Ангел Мутафчиев се отнася винаги сериозно и отговорно към задълженията си, с мисълта за здравето, сигурността и безопасността на хората в походите. А

те са много, понякога между 50 и 100 човека на различна възраст – от 6 до 90-годишни! Председателят контактува с всеки от тях, създава добра, приятелска атмосфера.

Заедно с хората от Управителния съвет на клуба той определя интересни маршрути.

„Изкачихме всички първенци на нашите планини и някои в Гърция. Походите бяха с продължителност от 6 – 8 – 10 часа и всеки от тях осъществявахме най-малко по 6 – 7

пъти. Къде ли не сме били?! Радвахме се и на върховете, и на езерата, и на пещерите!“, спомня си туристът ветеран.

Незабравими са спомените му и от задружните вечери в хижи и заслони, от ръчениците и хората, от забавните сценки. И днес се удивлява от издръжливостта на туристите, които преодоляват много препятствия по пътя, докато стигнат до набелязаната цел,

от умението им след това да се веселят. А на другия ден отново да поставят раниците на гръб и да поемат към новите предизвикателства на планинския маршрут! Може да си го обясни само с любовта на тези хора към природата.

Лично той изпитва не само любов, но и страхопочитание към величието и красотата на планината. И все пак любим му остава родният Пирин. „Пленява ме с обширните борови гори, с поляните, обиспани с много и разнообразни цветя. Обичам да вдихвам неговия кристално чист и свеж въздух. Останах завинаги влюбен в Пирин планина“, завършва поетичната си изповед д-р Мутафчиев.

текст: Юлия БАЙМАКОВА
снимки: личен архив на д-р Ангел МУТАФЧИЕВ

СМОЛЯНСКИТЕ ТУРИСТИ ИЗ БЪЛГАРИЯ И БАЛКАНИТЕ

Туристите от ТД „Карлък“ – Смолян отчитаме и приключваме успешна 2024 година. Всяка седмица имаше организиран преход за членовете на клуба, а веднъж в месеца – двудневен поход. През март посетихме каньона Матка в Северна Македония, разгледахме исторически забележителности в столицата Скопие и в град Охрид. За втора поредна година Клуб „Пешеходен туризъм“ към ТД „Карлък“ издаде годишен календар с изявите си.

През април изкачихме връх Тумба в Беласица, като поставихме и наш рекорд за най-дълъг преход – 36 км за един ден. Набрахме си левурда (див чесън) в гората и обиколихме

част от водопадите в планината Беласица. Ношувахме в хижа „Беласица“ и останахме възхитени от чистотата и обслужването в нея.

Заредени с планинска енергия, през май се отправихме към остров Тасос в Гърция. Изкачването на връх Ипсарио пътят счetchахме с посещение на античната крепост Никополис ад Нестум край град Гоце Делчев. В Северната част на Гърция много хора говорят български език и се радват на нас – българите.

Доволни и шастливи от преживяното, в края на юни направихме обиколка по върховете на Витоша – Скопарник, Карачаир и Камен дел. Видяхме Боянския водопад и Боянското

езеро. Преходът завърши с културноисторическата ни светиня – Боянската църква.

През юли се отправихме на лов за еделвайси по старопланинските склонове. От Беклемето тръгнахме през резерват „Козя стена“, ношувахме в едноименната хижа и на следващия ден минахме през хижа „Ехо“, изкачихме връх Юмрука и слязохме в село Розино.

За месец избрахме свещената планина – Рила и първенеца на Балканския полуостров Мусаала. Използвахме лифта от Боровец до Ястребец. Топлото време, бълсканицата по пътя към върха и трудното слизане към Маричините езера не отнеха очарованието на великата планина. Ношувахме в хижа „Марица“, където има само диодно осветление. Хижа-рят не беше никак любезен при посрещането на групата, цените на храната бяха високи. На следващия ден слязохме към хижа „Чакър войвода“ – там заварихме любезни хижари и много вкусна супа от челадинки.

Септемврийският ни преход бе от Бачковския манастир през Клувията до хижа „Марциганица“. Ношувахме в чиста и обновена хижа и закусихме на блок маса! На следващия ден посетихме пещера Добростански бисер, изкачихме връх Попа, пресякохме края на резерват „Карамуш“ и слязохме до

водопад Сливдолско падало в дъждовно време. Останахме очаровани и от прехода, и от хижата и смятаме да повторим такова посещение.

През октомври направихме два лежерни дни в района на рид Чернатица. От хижа „Скални мостове“ се изкачихме до връх Малък Персенк и от там отседнахме в хижа „Персенк“. Радвахме се на гостоприемни стопани и вкусна баница за закуска. В хижата се прави и се продава шипков нектар с уникален вкус!

Закриването на сезона предстои на хижа „Шадийца“ в околностите на град Мадан. Пригответе си приятни изненади за новите и старите туристи.

Наред с планинските походи Клубът по пешеходен туризъм към ТД „Карлък“ – Смолян осъществи и два благотворителни прехода в помощ на ремонта на хижа „Преспа“. Събраната сума от над 1000 лв. е вложена в строителни материали за планинския дом. Благодарение на усилията на хижари и туристи, хижа „Преспа“ се радва на по-голям интерес от туристически групи от страната, както и на по-голяма посещаемост на туристи от района, заради вкусната родопска храна на достъпни цени. Предстои закриване на кампанията в края на 2024 г.

Персиана КОСТОВА – председател на Клуб „Пешеходен туризъм“ при ТД „Карлък“ – Смолян

ПОКАНА ЗА ОБЩО СЪБРАНИЕ от Управителния съвет на ТД „Камъка“ - град Горна Оряховица

Управителният съвет на ТД „Камъка“ - град Горна Оряховица, на основание чл. 26 на ЗЮЛНЦ и чл.19 от Устава на ТД „Камъка“ свиква отчетно-изборно общо събрание на 06.02.2025 г. от 17.00 часа в град Горна Оряховица, в залата на дружеството на ул. „Мано Тодоров“ № 2 при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Отчет за работата на Управителния съвет за 2024 г.
2. Отчет на Контролния съвет.
3. Приемане на финансовия отчет за 2024 г.
4. Освобождаване на досегашните Управителен съвет и председател.
5. Избор на нов Управителен съвет и нов председател.
6. Освобождаване на досегашния Контролен съвет.
7. Избор на нов Контролен съвет.
8. Обсъждане и приемане на промени в Устава на дружеството.
9. Обсъждане и приемане промени в членския внос.
10. Избор на делегат за ОС на БТС.

При липса на кворум от 50% плюс 1 от членовете на дружеството събранието ще се проведе един час по-късно на същото място и при същия дневен ред, съгласно чл. 24 от ЗЮЛНЦ.

Управителен съвет на ТД „Камъка“ - Горна Оряховица

ПОКАНА ЗА ОБЩО СЪБРАНИЕ от Управителния съвет на Сдружение ТД „Алеко Константинов - 1899“

Управителният съвет на Сдружение ТД „Алеко Константинов - 1899“ - София, на основание чл.26 от ЗЮЛНЦ, свиква Общо отчетно събрание на 18.02.2025 г., вторник, от 18.00 ч. в гр. София, ул. „Чехов“ № 16А, ет. 2, голяма зала, при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Отчет за дейността на на Сдружение ТД „Алеко Константинов - 1899“ - София за 2024 г.
2. Отчет на Контролния съвет за работа на УС през 2024 г.
3. Финансов отчет за 2024 г.
4. Избор за делегат за Общото събрание на БТС през 2025 г.
5. Избор за делегат за Общото събрание на БФТВ през 2025 г.
6. Разни.

При липса на кворум, на основание чл. 27 от ЗЮЛНЦ Общото събрание се отлага с 1 час и се провежда на същото място и при същия дневен ред, независимо от броя на присъстващите членове на сдружението.

Поканват се всички членове на Сдружение ТД „Ал. Константинов - 1899“ - София да участват в Общото отчетно събрание. Право на гласуване имат само членове, заплатили членския си внос.

Управителен съвет на Сдружение ТД „Алеко Константинов - 1899“ - София

ВИЛА „АРМИРА“ – СЪХРАНЕНА ВЕКОВНА КРАСОТА

№72В

Античната Вила „Армира“, която се намира на 4 километра от Ивайловград, е най-големият и сравнително добре запазен и реставриран архитектурен паметник от римско време по българските земи. Открита е през 1964 г. при строителни работи за изграждане на язовир в долината на река Армира (приток на Арда), на брега на която е построена вилата и чието име носи. Построена е в периода 50-70 г. н.е. в сл. Хр. от виден тракийски аристократ като център на голямо поземлено владение. Била е собственост на богата тракийска фамилия, което се доказва с намерените артефакти при археологическите разкопки на Голямата могила при село Свирачи - фамилен некропол на знатен тракийски род.

Вилата е била обитавана до 378 г. сл. Хр., когато римската армия, командвана от император Валент, е разбита от готите, които я опожаряват. Заради богатството и разнообразието на архитектурни орнаменти от мрамор и подови мозайки някои я наричат Мраморният дворец на река Армира.

Още от пръв поглед впечатлява голямата площ, на която е изграден комплекс от жилищни и стопански постройки, разположени на площ от 2200 кв. м. Жилищната част заема 978 кв. м. Сградата е била двуетажна, с градина и тераса с изглед към реката. Първият етаж е доста добре запазен и обхваща голям вътрешен двор, ограден от покрита галерия с перистил. Добре съхранени колони с капители са част от колонада в римо-коринтски стил, както и ажурни решетки със скулптурни фигури (херми), които оградят басейна (импловиума) в средата. Около него личат разположенията

на жилищни помещения – трапезария, дневна, кухня, спалня, зали за пиршества, баня и други.

На втория етаж е имало спални, стаи за гости и работилници. Върху голяма площ по подовите са съхранени чернобели мозайки с растителни и геометрични мотиви (лилии, тракийски брадви, свастики и др.). Съхранени са и част от стените, украсени с пищни мраморни облицовки. През II век в една от спалните е била изградена мозайка с портрет на един от собствениците и двете му деца. Може да се види и т. нар. хипокауст – отоплителна система от керамични тръби под пода, по които се движел горещ въздух от специални огнища.

Защо да посетите уникалната Вила „Армира“?

Заради изумителните мраморни мозайки – единствените портрети на собственик и децата му от римско време, намерени в земите на Европа. Впечатляващи сцени с герои от гръцката митология и символа на Медуза Горгона. Грандиозна архитектура на 2132 квадратни метра с басейн, зали за пиршества и римска отоплителна система! Луксозно обработен мрамор, дело на майстори от световноизвестната школа в Афродизия.

Антична вила „Армира“ е сред най-пищно украсените дворцови сгради и най-значимите, съхранени до днес, археологически паметници на културата от Римската епоха. Има само няколко такива дворцови вили в света, но нито една от тях не е толкова добре запазена и цялостно реставрирана.

Архитектурата и декорациите на вилата са уникални, заради които често е наричана „Балканският Версай“. Тя е паметник на културата със световно значение и е част от обектите в индикативната листа на паметниците на културното наследство на ЮНЕСКО.

В края на тази година, след продължително затваряне за реставрации, обектът отново стана част от движението „Опознай България - 100 НТО“ (№ 72В), администрирано от Българския туристически съюз.

Благодарение на многогодишната работа на експерти от община Ивайловград, кмета г-жа Диана Овчарова, както и екип от специалисти, начело с доц. д-р Гертана Кабакчиева – археолог на обекта и г-жа Милена Каменова – проектант на обекта, днес Антична вила „Армира“ се завърна на международната туристическа карта и България отново блести със световно културно съкровище.

Тя е реновирана по европейски проект за развитие на туристически атракции, спечелен от местната администрация по Оперативна програма „Региони в растеж“. Финансирането е комбинирано и е на обща стойност 8,2 милиона лева. Освен интервенции по експониране и социализиране, изпълненият проект включва и осигуряване на атракционни около Вила „Армира“. Сред тях е обновената водонапорна кула, изградена на язовир „Ивайловград“ при построяването му през 1964 г., висока 28 метра. След обновяването ѝ тя е атрактивно осветена, с външен асансьор, възможност за светлинно шоу и ползване на далекоглед.

Друга новост е обособеният **Интерактивен център**, в който посетителите може да разгледат постоянна експозиция

с артефакти, открити във вилата и в района около нея.

Туристите може да се включват в кулинарни демонстрации на място, както и да се докоснат до ежедневието на аристократичната фамилия, обитавала долината на река Армира, чрез подготовения от домакините по проекта „визуален разказ“.

На територията на обекта вече се състояха първото предложение за брак – изненада и първата сватбена церемония. С това Антична вила „Армира“ се затвърди не само като красиво историческо място, но и като символ на вечност и изящество – перфектната сцена за изненада, която остава в сърцата завинаги. Впрочем, най-романтичният ден, в който може да посетите това прекрасно място и да се насладите на специална програма и много приятни изненади, е 14 февруари – празникът на Ивайловград!

Предвижда се и провеждане на театрални постановки, литературни четения, представяне на книги, концертни спектакли с международно участие и ред други интересни събития, които да „оживят“ археологическото пространство, да привличат нови посетители и да ги вдъхновят да опознават историята по емоционален начин.

Разходката с професионален екскурзовод дава възможност за подробна информация и споделяне на интересни факти за историята на вилата. Туристите може да ползват също Интерактивния център с кинопрожекция, да се разходят в градината.

С изкачване на 28-метровата наблюдателна кула посетителите ще се насладят на прекрасна панорамна гледка към целия комплекс и околностите. На разположение е и уютен кът за почивка, където да изпият чаша кафе или друга освежителна напитка, както и да похапнат.

Контакти на тел.: 0877 66 90 60, ФБ страница: Антична вила Армира

Зимно работно време от 9:00 до 18:00 ч. без почивен ден

Лятно работно време от 9:00 до 21:00 ч. без почивен ден

Входни такси:

Пълен пакет за посещение на Вила „Армира“ с включена беседа, панорамна кула, интерактивен център и стопанска част - 25 лв.

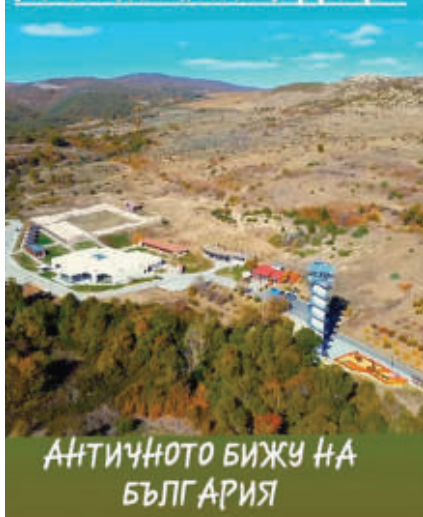
Група над 20 човека: 20 % отстъпка от общата цена при организирани туроператорски посещения

Лица от 7 до 18 години: 10 лв. Пенсионери – 10 лв.

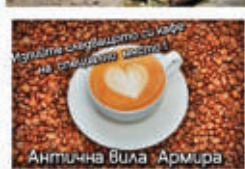
Лица с ТЕЛК (представяне на документ) – 5 лв.

Деца до 7 години - безплатно

Антична вила Армира

Античното бижу на България

Романтика, адреналин и зашеметяващи гледки

Какво друго още може да видите на територията на Община Ивайловград?

Не пропускайте да разгледате още забележителности в региона, като: **Общински исторически музей, Паскалевата къща** - един от най-ярките образци на

Църквата „Св.Св. Константин и Елена“ в с. Долно Луково. Една църква на повече от 200 години...

традиционната градска бубарска къща от края на XIX в., обявена за архитектурен паметник на културата, местата-станалидекор за кино филми, единственото

албанско село в България - Мандрица, 200-годишната църква, построена за 7 дни на лунна светлина, аязмото в село Ламбух, тракийски светилища, каменните гъби, римския мост, приключенския възен парк и пейзажа на влюбените в защитена местност „Дупката“, величествения язовир „Ивайловград“, манастир „Св. св. Константин и Елена“, църквата

„Успение Богородично“ в село Покрован – посетена през 1925 г. от папа Йоан 23 (Анджело Джузепе Ронкали, известен като „Българският папа“), крепостта „Лютица“ („Мраморният град“ и „Цитаделата на цар Калоян“), Голямата могила край село Свирачи и църквата „Св. Димитър“ (1859 г.) с чудотворната икона на Света Богородица, екотеките и красивата природа наоколо.

Ивайловград е любимо място на търсачите на зашеметяващи залези – фотографии и художници. На тези, които искат да потънат в безвремието на най-слънчевата част на България - там, където времето винаги е топло, каквито

са и местните хора. Където храната е вкусна, природата чиста и усещането за живот – пълно.

За любителите на лова и риболова също има много възможности.

Може да наемете лодки, водни колела, електрически велосипеди. Съвсем скоро тръгва

туристическо атракционно влакче с живописен маршрут, което ще вози туристите до Антична вила „Армира“ и защитена местност „Дупката“. Неслучайно Ивайловград е наречен „Южната приказка на България“, а Антична вила „Армира“ – перлата на всеки туристически маршрут в региона.

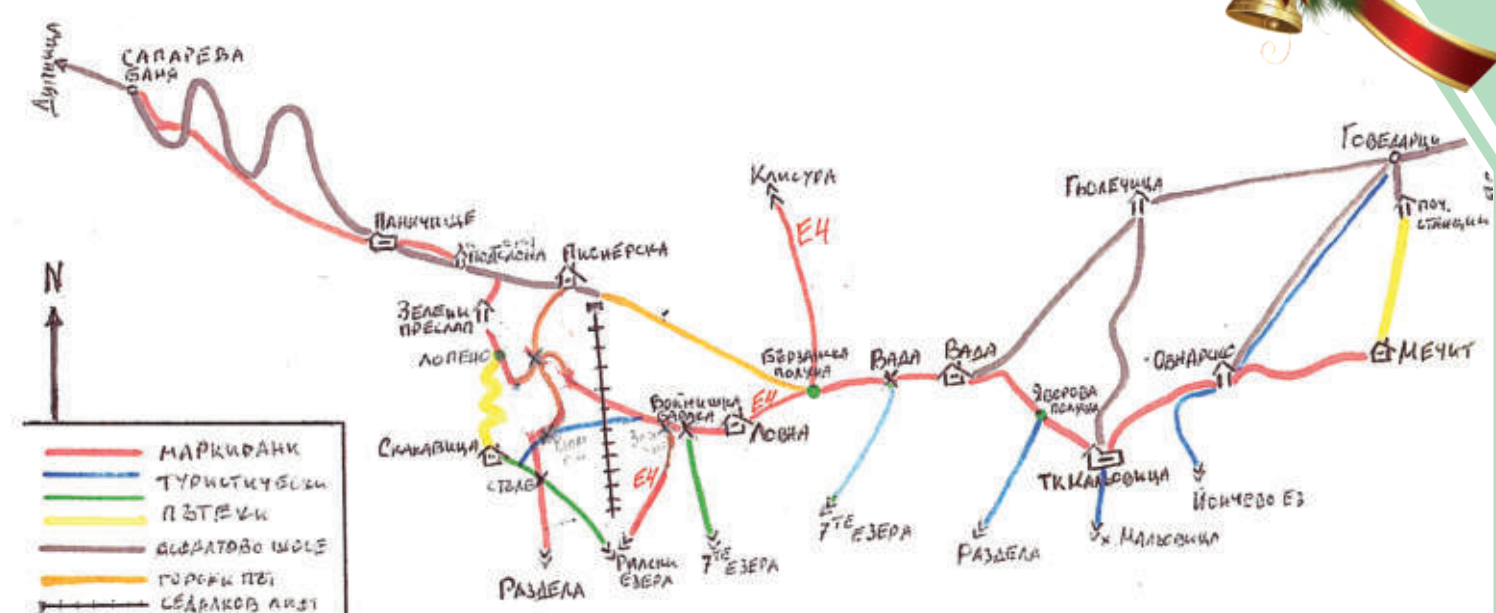

ТУРИСТИЧЕСКИ МАРШРУТ В РИЛА ПЛАНИНА

Село Говедарци – хижа „Мечит“
(1.30 часа) – Туристически комплекс
„Мальовица“ (4.00 ч.) – хижа „Вада“
(1.30 ч.) – хижа „Ловна“ (1.30 ч.) –
хижа „Скакавица“ (1.45 ч.) – курортно
селище „Паничище“ (2.00 ч.) –
Сапарева баня (2.00 ч.)

Предлаганият маршрут е сравнително лек, без съществени денивелации, изцяло в по-ниския горски пояс на планината и е по възможностите на всеки турист. Освен обичайната за зимните условия екипировка не се изисква допълнително оборудване, освен по личен избор туристически щетки. Говедарци отстои на 13 км. от Самоков, с който има редовна автобусна връзка. От центъра на селото се тръгва на юг по шосето за почивните станции (2 км.), а след последната сграда започва пряката маркирана (в жълт цвят) пътека по стръмния горист склон, вдясно от дола на малък поток. Тя следи успоредно скиорската писта, пресича два пъти горски път, като при повторното излизане на пътя продължава по него в западна посока и след 15 минути достига **хижа „Мечит“ (1751 м н. в.), 80 места. За контакти тел. 0886 22 55 76.**

От хижата се тръгва в югозападна посока по маркираната с червен цвят пътека и се излиза се на горски път, а след 20 минути се продължава по пътеката, която се спуска в речна долина. Следва леко изкачване до поляна с триангулационна пирамида и се продължава към друга речна долина и изкачване на отсрещния склон. След 10 минути пътеката излиза на горски път, продължава по него, но скоро той се изоставя и по стръмна маркирана пътека се достигат сградите в местността Овнарско. От тук се продължава по горски път в гора и почти по хоризонтал към долината на трите Преки реки. До моста на Първа Прека река се стига за около 40 минути, след още 5 минути – до Втора Прека река, от която на юг се отклонява маркирана пътека за Йончево езеро. Продължава се на запад, към моста над Трета Прека река, следва разклонение – продължава се по лявото отклонение. Пътят се изкачва с няколко извивки по склона на рида Ръждавица и слиза към

долината на река Мальовица и обширната Меча поляна. В североизточния ѝ край се намират сградите на туристическия комплекс „Мальовица“.

Напоследък той се превърна в модерен ски център. Тук, на около 1720 м н. в., са разположени **хотелите „Алпинист“ и „Мальовица“ – тел. за контакти 0895 982 510, както и туристическа спалня „Тръстиката“, 24 места, тел. за контакти 0888 98 78 22.**

На Меча поляна и по склона на Ръждавица са изградени ски писти, съоръжени с няколко vleka. От ТК „Мальовица“ на юг по маркирана пътека край река Мальовица за около 1 час може да се отиде до **хижа „Мальовица“, 70 места, за контакти тел. 0885 23 23 25.**

Пряката маркирана пътека (в червен цвят) за хижа „Вада“ се отделя от шосето за Говедарци след около 300 м от комплекса в северозападна посока. Тя се спуска стръмно, достига горски път и по него излиза на обширната Яворова поляна. Пресича се по дървения мост Урдина река, продължава се по пътя в северна посока и след около 250 м вляво се отделя маркираната пътека за хижа „Вада“. На 500 м преди хижата пътеката излиза на

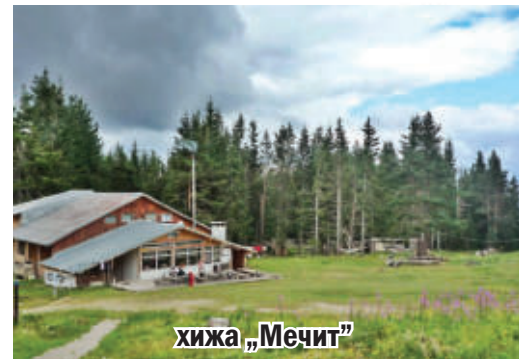
шосето от местността Гьолечица за **хижа „Вада“ (1470 м н. в.), тел. за контакти 0888 23 41 70.**

Маршрутът за хижа „Ловна“ започва по горски път, който пресича река Черни (Прав) Искър, завива надясно и сред гора маркираната с червен цвят пътека извежда за 30 минути на седловината Вада при открит канал за водоснабдяване. Тук има маркировъчен стълб с указателни табели. От седловината пътеката слиза на недовършения път от Паничище за хижа „Вада“ и по него се продължава до големия завой на Бързанска поляна. От тук, ако се продължи направо по пътя, за около 40 минути се достига долната станция на седалковия лифт за хижа „Рилски езера“, а след няколко минути и до хижа „Пионерска“. От Бързанска поляна пътеката (отсечка от Е4) за хижа „Ловна“ се отклонява вляво от пътя, навлиза в гората, пресича по мостче река Джерман и се изкачва до **хижа „Ловна“ (1670 м н. в.), 40 места, за контакти тел. 0885 05 00 60.** От хижа „Ловна“ в западна посока маркираната пътека (в червен цвят) се изкачва стръмно до склонова заравненост, известна като Войнишка барака. Тук е важен кръстопът: на югозапад е маркираната пътека за хижите „Рилски езера“ и „Седемте езера“, на северозапад – за хижа „Пионерска“ и курортен комплекс Паничище, а средната маркирана пътека е за хижа „Скакавица“.

Върви се през стара иглолистна гора и след 20 минути от разклона се излиза на горски път, по който се продължава около 300 метра. Внимателно трябва да се следи за отклонението от пътя вляво (синя маркировка) и се продължава през гората. На югозапад и 15 минути преди хижа „Скакавица“ пътеката се съединява с тази, която идва от хижа „Рилски езера“ по билото на Сухия чал за циркуса на Седемте Рилски езера. Пътеката продължава вдясно от скиорската просека и в западна посока през моста на река Скакавица след леко изкачване излиза пред **хижа „Скакавица“ (1869 м н. в.), 73 места, тел. за контакти 0877 38 83 05 и 0988 81 89 31.**

Любителите на ски спорта могат да стигнат до хижа „Рилски езера“, до която има ски писти и vleкове. Със седалковия лифт тя отстои на 20 минути от хижа „Пионерска“, а по маркираните пътеки от хижа „Ловна“ – 1.30 ч. и хижа „Скакавица“ – 1 час. От хижа „Скакавица“ до Паничище се слиза по маркираната с жълт цвят пътека. През голяма стръмнина с множество сепрентини (Къркулиците) се излиза на горски път, маркиран с червен цвят, който води нагоре – към циркуса на Седемте езера, продължава се вляво на север по него и се стига до седловината Зелени преслап, застроена с няколко сгради. След около 10 минути се слиза на асфалтово шосе от Паничище до хижа „Пионерска“. Продължава се по шосето вляво и надолу до местността Гюндера с няколко постройки. От тук пряка пътека слиза до курортното селище Паничище. От него до Сапарева баня разстоянието по шосе е 10 км. Пряката маркирана пътека следва тясната долина на река Валявица, достига сградата на бившата хижа „Валявица“ и след като пресича два пъти шосето за Паничище, слиза в Сапарева баня.

Йордан ЙОРДАНОВ

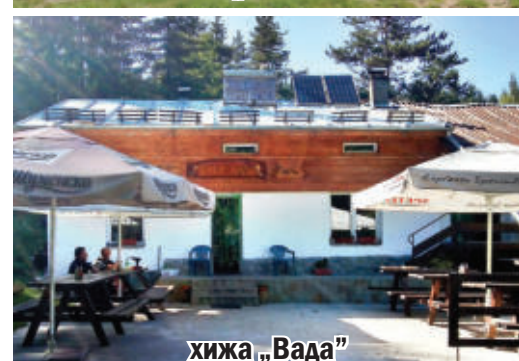
хижа „Мечит“

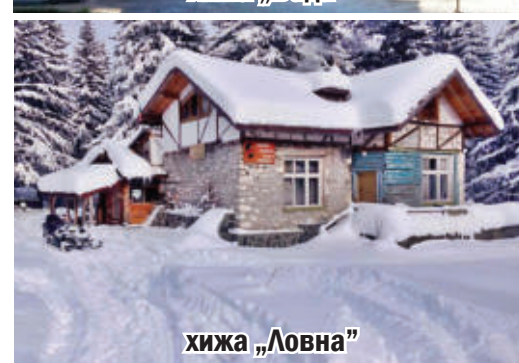
м. Меча поляна

хотел „Алпинист“

хижа „Вада“

хижа „Ловна“

хижа „Рилски езера“

100 ГОДИНИ СТА „БАЧО КИРО“ - ДРЯНОВО

2025 е годината, в която
Туристическо дружество „Бачо Киро“
в град Дряново празнува 100 години от
основаването си.

хижа БАЧО КИРО

Хижата се намира в непосредствена близост до
Дряновския манастир и е след основен ремонт. Всички
стаи се отопляват с климатици, имат телевизори, а част от тях
са със собствени санитарни възли.

Хижата разполага с 21 стаи и апартаменти, с общо 71 легла, работещ ресто-
рант, туристическа столова и панорамни тераси, в които се правят много сбирки
на туристи от страната, „зелени“ училища и семинари.

Работи цялгодишно, без почивен ден.

пещера БАЧО КИРО

РАБОТНО ВРЕМЕ:
09.00 ч. до 18.00 ч.
(1 април - 1 ноември)
10.00 ч. до 16.00 ч.
(1 ноември - 1 април)

Кампинг СТРИНАВА

СЕЗОННО
РАБОТНО ВРЕМЕ
За резервации:
+359 898 933 192

СТД „Бачо Киро“
гр. Дряново, ул. „Шипка“ 129
+359 898 933 192, +359 899 927 184, bacho_kiro2@abv.bg

НАЦИОНАЛЕН КАЛЕНДАРЕН ПЛАН ЗА 2025

НАЦИОНАЛЕН КАЛЕНДАРЕН ПЛАН ЗА СПОРТНО-ТУРИСТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ НА БТС ЗА 2025 ГОДИНА

№	ДАТА НА ПРОВЕЖДАНЕ	ВИД НА ПРОЯВАТА	МЯСТО	ОРГАНИЗАТОР
I. НАЦИОНАЛНИ ИНИЦИАТИВИ				
1	януари – декември	Национално движение „Опознай България – 100 национални туристически обекта“	цялата страна	БТС, Национален координационен съвет на движението
2	януари – декември	Национално движение „Покорител на 10-те планински първенци“	цялата страна	БТС
3	31 август	Награждаване на носителите на значка „Покорител на 10-те планински първенци“	Черни връх, Витоша	БТС
4	ноември	Награждаване на носителите на златни, сребърни и бронзови значки в Националното движение „Опознай България – 100 НТО“	София	БТС, МОН, ММС, МК, МТ, ТД
5	януари – декември	Национално движение „Опознай родния край“	цялата страна	БТС, ММС, областните управи и кметове по места, ТД
II. НАЦИОНАЛНИ ПРОЯВИ				
6	13 - 20 януари	Национални тържества, посветени на 162 години от рождението на Алеко Константинов	цялата страна	БТС, ТД
7	19 февруари	Национален туристически поход „По стъпките на Апостола“ до Къринско ханче	Област Ловеч	ТД „Стратеш“ - гр. Ловеч, Община Ловеч
8	февруари	XXI -ви Национален преглед за оцеляване в планината при зимни условия „Оцеляване 2025“ (5 дни)	УЦ „Мальовица“	БТС, ТД „Черноморски простори“ - гр. Варна
9	28 - 30 март	XI-та спортно-туристическа среща на планинските водачи в България	УЦ „Мальовица“	БТС,ТД
10	март	Прояви, посветени на Трети март	цялата страна	БТС, ТД
11	12 - 13 април	Национален пешеходен поход „От тука започва България“	Шуменско плато	БТС, ТД „Мадарски конник“ - гр. Шумен
12	април	Национален поход на хижари и обявяване на номинации за „Хижа на годината“	УЦ „Мальовица“	БТС
13	10 и 11 май	72-ри Национален туристически поход „По пътя на четата на поп Харитон и Бачо Киро“, посветен на Априлското въстание	от Бяла Черква до Дряновския манастир	ТД „Бачо Киро“ – гр. Дряново, Община Дряново
14	27 май – 2 юни	Национален туристически поход „По пътя на Ботевата чета - Козлодуй – Околчица“	Козлодуй - Околчица	МОН, БТС, Област Враца
15	7 и 8 юни	XXXVI Национален песенен празник „Песните на България“	ТУЦ „Момина крепост“, м. Ксифор, Велико Търново	БТС, ТД „Сдружение на туристическите хорове в България“, ТД „Трапезица 1902“
16	20 - 22 юни	Национален преглед на туристическите умения и сръчности за учащи за приз „Кристален еделвайс“	язовир „Копринка“	БТС, МОН, ТД „Орлово гнездо“ – гр. Казанлък
17	1 юли - 3 август	Традиционен пешеходен поклоннически поход „Светият път - по пътя на пренасяне мощите на Свети Йоан Рилски от Търново до Рилския манастир“ (пет етапа по програма)	Велико Търново - Рилския манастир	ТД „Академик - ВТУ“ - гр. Велико Търново, БТС
18	12 - 15 юли	XXVII Национален туристически поход „Черноморски бряг 2025“	по Черноморския бряг	БТС, ТД „Черноморски простори“ - гр. Варна
19	11 - 13 юли	Национален спортно-туристически фестивал на Българския туристически съюз	Меча поляна, к.к. Макльовица, Рила	БТС, ТД
20	18 - 20 юли	Национален туристически поход „По пътя на четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа“	м. Янково гърло - вр. Бузлуджа	БТС, ТД „Узана“ - Габрово, съвместно с Областна управа - Русе, ТД „Орлово гнездо“ - Казанлък и СТД „Росица“ - Павликени
21	13 – 19 юли	31-ви Национален туристически поход „По стъпките на Апостола“ – 188 години от рождението на Васил Левски	Плевен – Стара планина - Карлово	Общински комитет и сдружение „Васил Левски“, ТД „Кайлъшка долина“ – Плевен, Община Плевен, БТС, Община Карлово
22	25 - 27 юли	Поход „По стъпките на четата на Стоил Войвода“	Сливен - Жеравна - село Нейково	БТС, ТД „Стоте войводи“ - гр. Сливен
23	31 юли - 2 август	Национален туристически поход „Последният път на Хаджи Димитър“	Стара планина, Средна гора	ТД „Средногорец“ - гр. Брезово, Община Брезово
24	29 - 31 август	Чествания и Национален туристически събор по повод 130 години организиран туризъм в България	Черни връх, Витоша	БТС, ТД
25	26 октомври	Четирильчов поход „Освободителите на Неврокоп“	по наредба	ТД „Момини двори“ - гр. Гоце Делчев
26	октомври	Международен ден на интензивното ходене	цялата страна	БТС, ТД
27	декември	Връчване на годишните награди на БТС и Коледно-новогодишен концерт	София	БТС, СТХБ, вестник „Ехо“
III. ПРОЯВИ ЗА УЧАЩИ				
28	януари – март	Зимни спортно-туристически празници	цялата страна	БТС, МОН, ТД
29	януари	Зимен спортно-туристически празник с ученици от община Чепеларе на пистите на спортен център „Мечи чал“ и площад „Олимпийски“ - гр. Чепеларе	спортен център „Мечи чал“ и площад „Олимпийски“ - гр. Чепеларе	Община Чепеларе, ТД „Студенец“ - гр. Чепеларе
30	15 февруари	Детски зимен празник „Бузлуджа“	поляната пред х. „Бузлуджа“ - малка, Стара планина	ТД „Сърнена гора“, Община Стара Загора
31	28 - 30 март	Шести Национален ученически преглед на туристическите умения „Кнежа 2025“	Кнежа, Лесопарк „Гергана“	ТД „Сребрен“, Община Кнежа
32	април и септември	Обучение в туристически умения и сръчности на ученици от Община Ямбол и Община Тунджа	възвишение Бакаджик, хижа „Дружба“	ТД „Кабиле“ - Ямбол
33	3 май, 17 май, 31 май	Ден на предизвикателството и пролетна кампания „Движи се и победи“	Велико Търново	ТД „Трапезица 1902“ – Велико Търново, Общински съвет и Община Велико Търново, Програма „Синди“, Младежки дом – гр. Велико Търново
34	17 май	Пешеходен поход до местност Шемето, село Влахи, посветен на 153 г. от рождението на Яне Сандански	село Влахи	ТД „Синаница 2000“ - гр. Кресна
35	май - юни	Туристически походи, посветени на 1 юни – Ден на детето	по места	БТС, ТД
36	27 май - 1 юни	Туристически детски поход по два различни маршрута: до извора на р. Струма и до Черни връх по повод Деня на детето	хижа „Алеко“, Витоша	ТД „Мотен“, х. „Алеко“, Витоша
37	май - юни	Туристически походи, посветени на 2 юни – Ден на Христо Ботев и падналите за свободата на България	по места	БТС, ТД
38	май, юни и юли	Дни на приключенията на Тарзан - за деца и ученици (по веднъж месечно)	Въжени градини „Мотен“ до х. „Алеко“	ТД „Мотен“, х. „Алеко“, Витоша
39	2 юни	VIII-ми Общински туристически празник за учащи в село Добриня	село Добриня	ТПД „Орлови скали“ - гр. Провадия
40	юни	Празник на билките за ученици с изкачване до връх Мечи чал и откриване на летния туристически сезон	Община Чепеларе	ТД „Студенец“ - гр. Чепеларе
41	14 - 15 юни	Национален спортно-туристически събор за ученици „Етрополе 2025“	По наредба	ТД ТСЕ „Етрополе“ - гр. Етрополе, БТС, Община Етрополе
42	21 юни	Риболовен фест „Ардино 2025“ с ученически поход от гр. Ардино до Дяволския мост	гр. Ардино, Дяволския мост	Община Ардино, ТД „Белите брези“ - гр. Ардино
43	20 - 22 юни	XXI-и Национален преглед на туристическите умения и сръчности за ученици за приз „Кристален еделвайс“	язовир „Копринка“ до Казанлък	БТС, ТД „Орлово гнездо“ - Казанлък, Община Казанлък
44	16 юни - 22 август	Зелени градски лагери „Млад турист 2025“ (5 смени)	По програма	ТД „Родни балкани“ - гр. Варна
45	август	Магията на Рила - лъчеви преходи до връх Мусала, Мальовица, Седемте Рилски езера	По наредба	ТД ПЕС „Мусала“ - гр.Самоков
46	юли или август	Пешеходен поход по Е4: Витоша, Верила, Рила, Пирин и Славянка	по наредба	ТД „Трапезица 1902“ - В. Търново и Юношески туристически клуб
47	14-23 юли (I смяна) 23 юли - 1 август (II смяна)	XV-о издание на „Приключенско училище за планинарство“	Рила	ТД „Айгидик“ - Благоевград
48	август или септември	„Бързи, смели, силни“ - състезание по катерене за деца на изкуствена стена	хижа „Алеко“, Витоша	ТД „Мотен“, х. „Алеко“, Витоша
49	септември	Първи спортно-туристически игри за купата на СТД „Бачо Киро“	района на Дряновски манастир	БТС, ТД „Бачо Киро“ - Дряново
50	22 септември	Велопоход за ученици по повод Деня на независимостта на България	Ямбол - античен град Кабиле възвишение Зайчи връх	ТД „Кабиле“ - Ямбол
№	ДАТА НА ПРОВЕЖДАНЕ	ВИД НА ПРОЯВАТА	МЯСТО	ОРГАНИЗАТОР

ЗА СПОРТНО-ТУРИСТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

№	ДАТА НА ПРОВЕЖДАНЕ	ВИД НА ПРОЯВАТА	МЯСТО	ОРГАНИЗАТОР
51	27 септември, 4 октомври, 18 октомври	Ден на предизвикателството и есенна кампания „Движи се и победи“	Велико Търново	ТД „Трапезица 1902“ – Велико Търново, Общински съвет и Община Велико Търново, Програма „Синди“, Младежки дом – гр. Велико Търново
52	октомври	Традиционен масов поход на ученици от столични училища от хижа „Алеко“ до Черни връх	Витоша	БТС, Столична община
53	1 и 2 ноември	Състезание по катерене за деца на изкуствена стена, дисциплина „Боулдър“	Стара Загора	ТД „Сърнена гора“, Алпийски клуб „Железник“
54	ноември	Състезание по катерене за деца на изкуствена стена, дисциплини „Скорост“ и „Трудност“	Стара Загора	ТД „Сърнена гора“, Алпийски клуб „Железник“
55	декември	Национален ученически туристически събор „Снежен рай“	по наредба	ТД ПЕС „Мусала“ - гр.Самоков
56	януари – декември	Походи с учители и ученици	цялата страна	МОН, БТС
IV. ПЕШЕХОДЕН ТУРИЗЪМ				
57	24-26 януари	Международен туристически празник „Св. Атанас“ и празник на ТД „ТСЕ - Етрополе“	Етрополе, Стара планина	ТД ТСЕ „Етрополе“ - гр. Етрополе, ТД „Старопланински турист“ - Етрополе
58	4 януари	Традиционно честване на 64 години от откриването на пещера Снежанка	Пещера Снежанка	ТД „Купена - Пещера“
59	февруари - март	Регионални спортно-туристически прегледи	По наредба	БТС, ТД
60	февруари - март	54-ти Национален зимен лъчов поход в Стара планина	Стара планина	ТД „Приста“ - гр. Русе
61	1 март	Зимен поход „По младежките стъпки на Екзарха“ – Превала – хижа „Перелик“ и откриване на изложба „Екзархът - турист и спасител“ (посветена на 90 г. от основаването на ТД „Перелик“)	Родопи	ТД „Перелик“ – Широка лъка, БТС
62	3 март	Походи, свързани с 3-ти март	цялата страна	БТС, ТД
63	3 март	Поход-изкачване на връх Св. Илия	Родопи	ТД „Родопей“ - село Ягодина
64	1 - 3 март	Ски и пешеходен поход в Стара планина, посветен на Националния празник на България - 3-ти март	Стара планина	БТС, ТД „Трапезица - 1902“ - гр. Велико Търново
65	3 март	Национален поход до връх Шипка - лъч Южна България по повод Националния празник	връх Шипка	ТД „Орлово гнездо“ - гр. Казанлък
66	3 март	Общоградски поход до връх „Мечи чал“ по случай Националния празник - 3 март, с поднасяне на венци на паметник „Малката Шипка“	Родопи	ТД „Студенец“ - гр. Чепеларе
67	3 март	XV поход по повод Националния празник до ПЗ „Пробития камък“ и до сл. Равна.	село Равна	ТПД „Орлови скали“ - Провадия
68	3 март	Пешеходен поход от местност Узана и Сокололски манастир до връх Шипка	връх Шипка	ТД „Узана“ - гр. Габрово
69	3 март	Пешеходен поход по случай Националния празник 3 март „Соколски манастир - вр. Шипка“	Стара планина	ТД „Росица - Мазалат“ - гр. Севлиево
70	5 април	V-ти поход „50 километра за един ден“ около Варна	Варна	ТД „Родни балкани“ - гр. Варна
71	13 април	26-ти пешеходен поход „Цветница“ - с. Нова махала - пещера Снежанка - град Пещера	района на Пещера	ТД „Купена - Пещера“ - град Пещера
72	10 и 11 май	Четвърта национална „Среща в града на липите“ - Стара Загора	град Стара Загора и околностите	ТД „Сърнена гора“ - гр. Стара Загора
73	1 - 4 май	Пешеходен поход „По пътя на четата на Цанко Дюстбанов“	ВЕЦ „Видима“ - Турски рът - Марагидик - Кара бунар - кв. Априлци - Троян	ТД „Узана“ - Габрово
74	6 май	Адрелез - пешеходен поход (1,5 км) - Празникът на водата - пресъздаване на обичая „Адрелез“ на извор „Лъжата“	село Могилица	ТД „Крепостта - Могилица“ - с. Могилица
75	10 май	Общоградски поход до връх Конгур в планината Беласица	Петрич - Беласица	ТД „Калабак“ - гр. Петрич
76	23 - 25 май	Туристически поход „По стъпките на Георги Бенковски“ - с. Мирково - м. Костина - с. Рибарица	Стара планина	ТД „Старопланински турист“ - гр. Етрополе
77	май	Градски маратон „Розова долина“	Казанлък	ТД „Орлово гнездо“ - гр. Казанлък
78	7 и 8 юни	23-ти Национален туристически поход „Добруджа и морето“	Северно Черноморие	ТД „Добротица“ - с. Ново Ботево
79	14 и 15 юни	Туристически поход „По стъпките на Никола Войновски“	м. Богоя - х. „Хайдушка песен“	ТД „Узана“ - Габрово
80	20 и 21 юни	Общински поход „100 километра за 24 часа“	Варненска област	ТД „Владислав Варненчик“ - гр. Варна
81	28 юни	Нощен поход до нос Емине „Да посрещнем заедно изгрева“ по участък от „Ком-Емине“	Източна Стара планина	ТД „Чудни скали“ - гр. Айтос и ТД
82	юни	Поход до извора на река Арда и Ардин връх	село Горна Арда	ТД „Крепостта - Могилица“ - с. Могилица
83	юли	Изкачване на връх Руй	Руй планина	ТД „Свищи плаз 2013“ - гр. Златица
84	юли	„Желязната завеса“ - поход по билото на Беласица (заства „Папреница“ - вр. Тумба)	Беласица	ТД „Калабак“ - гр. Петрич
85	4 - 6 юли	Туристически поход „Обиколка на Етрополска Стара планина“	Етрополска Стара планина	ТД ТСЕ „Етрополе“ - гр. Етрополе
86	5 юли	XII-а регионална туристическа проява „С „Буйна кръв“ опознай Лудогорието“	Разград	ТД „Буйна кръв“ - Разград
87	4 - 6 юли	Туристически поход по ЕЗ: връх Ком – нос Емине (за 3 дни едновременно старт по 9 отсечки, на които е разделен маршрутът)	връх Ком – нос Емине	БТС, ТД „Старопланински турист“ - Етрополе, ТД „Руен“ - Пловдив, ТД „Бачо Киро“ - Дряново и ТД „Калабак“ - Петрич
88	5 - 6 юли	XXVI-и нощен туристически поход „Верее 2025“	Местност „Предела“ - проход „Шипка“, Стара планина	ТД „Сърнена гора“ - гр. Стара Загора
89	5 - 26 юли	ЕЗ: Международен маршрут „Ком - Емине“	Стара планина	ТД „Родни балкани“ - гр. Варна
90	26 и 27 юли	Възпоменателен поход по повод 149 години от гибелта на Никола Войновски	град Троян, вр. Васильов, х. „Хайдушка песен“, Троянски Балкан	ТД „Узана“ - гр. Габрово, ТД „Амбарица - 1912“ - гр. Троян
91	юли	Поход по Международен маршрут Е4	Витоша, Верила, Рила, Пирин, Славянка	ТД „Руен“ - гр. Пловдив
92	юли	Летен спортен празник на хижа „Буковец“	хижа „Буковец“	ТД „Чумерна - 1901“ - гр. Елена
93	26 юли	Изкачване на Гоцев връх в чест на Илинденско-Преображенското въстание	Славянка	ТД „Момини двори“ - гр. Гоце Делчев
94	2 и 3 август	Честване на празника на Рила планина	Рила	ТД „Малъовица“
95	14 и 15 август	Туристически поход „По пътя на четата на Капитан дядо Никола“	Лясковец - Трявна - Соколски манастир	ТД „Узана“ - гр. Габрово, ТД „Планинец“ - Трявна
96	август	Национален поход до връх Шипка - лъч Южна България по повод чествания на Шипченската епопея	Стара планина	ТД „Орлово гнездо“ - гр. Казанлък
97	23 - 24 август	Походи, посветени на 148 години от Шипченската епопея	Соколски манастир - вр. Шипка; м. Узана - вр. Шипка	ТД „Узана“ - гр. Габрово, Областна управа . Габрово
98	6 септември	„По пътя на Чирпанската чета“ - пешеходен преход, бегачески и велосипеден крос	град Чирпан и района	ТД „Средногорец“ - Чирпан
99	6 септември	Честване на празника на Съединението на България	Пловдив	ТД „Руен“ и ТД „Чернатица“
100	12 - 14 септември	Пети летен празник на хижа „Мургащ“ в Стара планина	хижа „Мургащ“	ТД „Кремиковци“ - София
101	13 - 14 септември	Втори морски поход под мотото „Море, любов и ... още нещо“	Българско Черноморие	ТД „Черноморски простори“ - гр. Варна
102	септември	„Магията на Рила“ - програма с преходи в различни части на планината	Рила	ТД ПЕС „Мусала“ - гр. Самоков
103	22 септември	Лъчовиден поход „По стъпките на Капитан Петко Войвода“ до връх Кокоси камък, посветен на 117 г. от обявяване на независимостта на България	Смолян, Кокоси връх, Смолянски езера	ТД СПВ „ГИД“ - гр. Смолян
104	22 септември	V-и Общински пешеходен поход Варна-Балчик	Варна - Балчик	ТД „Владислав Варненчик“ - гр. Варна
105	септември	Пешеходно преминаване по Черноморски път: Констанца - Резово	по Черноморието	ТД „Родни балкани“ - Варна
№	ДАТА НА ПРОВЕЖДАНЕ	ВИД НА ПРОЯВАТА	МЯСТО	ОРГАНИЗАТОР

2

2

Пещера Съеза дупка

П	В	С	Ч	П	С	Н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Национален музей „Васил Левски“

П	В	С	Ч	П	С	Н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Пещера Дяволско гърло

П	В	С	Ч	П	С	Н
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

Национален музей „Христо Ботев“

П	В	С	Ч	П	С	Н
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Ягодинска пещера

П	В	С	Ч	П	С	Н
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Къща-музей „Иван Вазов“

П	В	С	Ч	П	С	Н
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

БЪЛГАРСКИ ТУРИСТИЧЕСКИ СЪЮЗ - www.btsbg.org; имейл: info@btsbg.org
ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР - имейл: info@btsbg.org
ВЕСТНИК „ЕХО“ - имейл: exobts@btsbg.org

Юли

15

Белоградчишки скали и крепост

П	В	С	Ч	П	С	Н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Октомври

41

Античен театър

П	В	С	Ч	П	С	Н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Август

13

Музей-крепост „Баба Вида“

П	В	С	Ч	П	С	Н
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Ноември

25

Перперикон

П	В	С	Ч	П	С	Н
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Септември

51

Крепост „Меджиди табия“

П	В	С	Ч	П	С	Н
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Декември

11

Архитектурно-музеен резерват „Джанелек“

П	В	С	Ч	П	С	Н
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

а: bts.secretar@gmail.com; тел.: 02 987 34 09, 0882 966 304

center.bts@gmail.com; тел.: 0882 966 300

s@gmail.com; тел.: 0882 966 316

НАЦИОНАЛЕН КАЛЕНДАРЕН ПЛАН ЗА 2025

►► от стр. 7-8

№	ДАТА НА ПРОВЕЖДАНЕ	ВИД НА ПРОЯВАТА	МЯСТО	ОРГАНИЗАТОР
106	октомври	Поход по туристически маршрут „Карталови присойки“	село Могилица	ТД „Крепостта - Могилица“ - с. Могилица
107	октомври	Крос-поход и акция за почистване на пътеки от битови отпадъци „Русенско Поломие“ 2025	Природен парк „Русенски Лом“	Община Русе, Дирекция „Природен парк Русенски Лом“, СТПД „Академик“ – гр. Русе,
108	октомври	Трети туристически събор „Златна есен в Източен Балкан“	Източна Стара планина	ТД „Чудни скали“ - гр. Айтос и ТД
109	4 и 5 октомври	Състезания „По стъпките на Алеко с приятел“ и „По велосъпътните с приятел“	Витоша и Люлин планина	ТД „Боерица“ - с. Владая, БТС
110	14 октомври	VIII Общински поход „Ден на интензивното ходене“	Скални манастири в района на Провадия	ТПД „Орлови скали“ - гр. Провадия
111	18 и 19 октомври	Среща и поход на туристическите дружества от Североизточна България	хижа „Върбишки проход“, Върбишка планина	БТС, ТД „Мадарски конник“ - гр. Шумен
112	26 октомври	Втори пешеходен поход „Димитровден“: с. Нова махала - вр. Кулена - Стенето - гр. Пещера	района на Пещера	ТД „Кулена - Пещера“ - гр. Пещера
113	ноември	Походи, посветени на 1 ноември – Ден на народните будители	по места	БТС, ТД
114	1 - 2 ноември	Традиционен поход по случай Деня на народните будители до ИАР „Мадарски конник“	ИАР „Мадарски конник“	ТПД „Орлови скали“ - гр. Провадия
115	22 и 23 ноември	Поход „По руските паметници в Етрополски балкан“ в чест на освобождението на Етрополе	Етрополски балкан	ТД „Старопланински турист“ - Етрополе
V. ЗИМЕН ТУРИЗЪМ				
116	януари – март	Зимни спортно-туристически празници	По места	БТС, ТД
117	януари – март	Зимен спортно-туристически празник за купа „Мотен“ (всички възрасти)	хижа „Алеко“, писта Стената - Витоша	ТД „Мотен“, х. „Алеко“, Витоша
118	февруари	XXI-и Национален преглед за оцеляване в планината при зимни условия „Оцеляване 2025“	УЦ „Мальовица“	ТД „Черноморски простори“ - гр. Варна
119	февруари	Зимен спортен празник на х. „Чумерна“	хижа „Чумерна“	ТД „Чумерна - 1901“ - гр. Елена
120	февруари	54-ри зимен поход с изкачване на връх Мусала	Рила	ТД „Приста“ – гр. Русе
121	1 и 2 март	Алпийско ски-рали за купа „Сърнена гора“	м. Белмекен, Рила	ТД „Сърнена гора“ - гр. Стара Загора
122	март	Национален преглед за пребиваване в зимна планина	хижа „Смолянски езера“	ТД СПВ „ГИД“ - гр. Смолян
123	27 февруари - 3 март	Петдневен ски-поход на Свободата, посветен на 3 март	Беклемето - вр. Свети Никола (Шипка) - м. Узана - вр. Шипка	ТД „Узана“ - Габрово
VI. КОЛОТУРИЗЪМ				
124	март	Зимен колопоход „Смолян - връх Средногорец“ - посветен на 113 г. от освобождението на Родопите и 147 г. от освобождението на България от турско робство	Смолян, връх Средногорец	ТД СПВ „ГИД“ - гр. Смолян
125	май	Велосипедно преминаване по Черноморски път: Констанца - Резово	по Черноморието	ТД „Родни балкани“ - Варна, Велоклуб „Устрем“
126	май или септември	XXX-и международен колопоход: Варна – Констанца (Румъния) - Варна - 3 дни	България - Румъния	БТС, ТД „Черноморски простори“ - гр. Варна
127	юни	Велообиколка на Варненското езеро	Варна	ТД „Родни балкани“ - Варна
128	август	Състезание за планинско колоездене и бягане „Чепеларски търкала“	Община Чепеларе	Община Чепеларе, Trip Elements, ТД „Студенец“ - гр. Чепеларе
129	септември	X-и международен колопоход „Варна – Република Гърция (обиколка на о. Тасос) - Варна“ - 10 дни	България - Гърция	БТС, ТД „Черноморски простори“ - Варна
130	6 септември	Бегачески и велосипеден крос „По пътя на Чирпанската чета“ по повод празника на Съединението на България	Чирпан - с. Съединение	ТД „Средногорец“ - гр. Чирпан
131	5 октомври	„По велосъпътните с приятел“ - коло състезание	Витоша, Люлин планина	ТД „Боерица“ - село Владая
132	17 ноември	Колопоход „Освобождение“	Етрополе	ТД „Старопланински турист“ - Етрополе
VII. ВОДЕН ТУРИЗЪМ				
133	10 - 13 април	51-и Национален воден поход по река Искър	По река Искър	ТД „Кайлъшка долина“ - гр. Плевен
134	май	Национален гребен поход „Янтра“ 2025	По река Янтра	БТС, ТД „Приста“ – гр. Русе
135	май	Национален воден поход по река Струма	По река Струма	Воден клуб „Струма 2012“ и ТД „Осогово“ - гр. Кюстендил
136	21 - 22 юни	Воден (гребен) поход по река Росица и язовир „Александър Стамболийски“	река Росица, язовир „Александър Стамболийски“	ТД „Росица - Мазалат“ - гр. Севлиево
137	1 - 7 юли	Инициатива „Първи стъпки под водата“	Варна	ТД „Родни балкани“ - гр. Варна, Морски клуб „Приатели на морето“
VIII. ОРИЕНТИРАНЕ				
138	началото на м. март	Национално състезание по спортно ориентиране за купа „3-ти март“	По наредба	СКО „Плевен“ при ТД „Кайлъшка долина“ - гр. Плевен
139	12 и 13 април	Открито състезание по пещерно ориентиране	пещера Орлова чука	Спелеоклуб „Академик“ - Русе, БФСп, Община Две могили, СТПД „Академик“ - Русе
140	май	Състезание по спортно ориентиране за купа „Кюстендилска пролет 2025“	По наредба	ТД „Осогово“ - гр. Кюстендил
141	май	Състезание по ориентиране за купа „Бодлите на розата“	Казанлък	ТД „Орлово гнездо“ - гр. Казанлък
142	август	Състезание по спортно ориентиране за купа „Осогово 2025“	По наредба	ТД „Осогово“ - гр. Кюстендил
143	септември или октомври	Държавно първенство по нощно ориентиране от КП на БФО за купата на вестник „Ехо“	По наредба	БФО, БТС
144	октомври	Състезание по ориентиране „Купа Мальовица“	к.к. Мальовица	ТД „Мальовица“
145	1 и 2 ноември	Състезание по спортно ориентиране за купа „Сърнена гора“	град Стара Загора и околностите му	ТД „Сърнена гора“ - гр. Стара Загора
146	ноември	Състезание по ориентиране за купа „Николденско бягане“	Казанлък	ТД „Орлово гнездо“ - гр. Казанлък
IX. КАТЕРЕНЕ И АЛПИНИЗЪМ				
147	юли	Алпиниада „Мальовица“	катерачни обекти в района на Мальовица, Рила	ТД „Сърнена гора“, Алпийски клуб „Железник“
148	4 октомври	Скоростно изкачване на сградата на Областна администрация Стара Загора	Сградата на Областна администрация Стара Загора	ТД „Сърнена гора“, Спелеоклуб „Саламандър“
X. ЕКОЛОГИЯ				
149	януари - декември	Еко инициативи, почистване и облагородяване на туристически места	По места	БТС, ТД
150	юни – юли	Обновяване и почистване на ЕЗ (от местността на Белия камък до х. „Мургаш“ и подстъпите до вр. Мургаш от север и юг)	хижа „Мургаш“	ТД „Кремиковци“ - гр. София
151	юни – юли	Обновяване и почистване на ЕЗ (проход Витиня до хижа „Мургаш“)	Витиня, Стара планина	ТД „Кремиковци“ - гр. София
152	юни – септември	Организиране и провеждане на зелени бригади с ученически и младежки групи с ползване на хижите на БТС	планините в страната	БТС
153	13 септември	„Да изчистим България заедно“	Цялата страна	БТС, ТД
154	октомври	Международен ден на Черно море - почистване на плажа и туристическите пътеки около х. „Черноорец“	Варна	ТД „Родни балкани“ - гр. Варна
XI. НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ „ОПОЗНАЙ БЪЛГАРИЯ – 100 НТО“				
155	януари – декември	Отпечатване и изработване на: – книжки на 100-те НТО – карти – дипляни – значки – бронзова, сребърна и златна – печати и марки за обектите – табели – пътни и информационни	цялата страна	БТС, Издателска къща „Ехо“ и НКС на Движението „Опознай България - 100 НТО“
156	януари – декември	Презентации на Националното движение „Опознай България – 100 НТО“ сред учащи	цялата страна	БТС, ТД
№	ДАТА НА ПРОВЕЖДАНЕ	ВИД НА ПРОЯВАТА	МЯСТО	ОРГАНИЗАТОР

ЗА СПОРТНО-ТУРИСТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

№	ДАТА НА ПРОВЕЖДАНЕ	ВИД НА ПРОЯВАТА	МЯСТО	ОРГАНИЗАТОР
XII. КУЛТУРНИ ПРОЯВИ, ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ, ТУРИСТИЧЕСКА И ХУДОЖЕСТВЕНА САМОДЕЙНОСТ				
157	13 - 20 януари	Традиционна седмица „Алеко Константинов“ - 162 години от рождението на патрона на БТС	София	БТС, ТД
158	13 януари	Концерт пред паметника на Алеко Константинов - Борисова градина	София	СТХБ, хор „Планинарска песен“
159	февруари	Теглене на ежегодната томбола на вестник „Ехо“	София	Редакцията на вестник „Ехо“
160	25 - 27 март	Планинарско кино, ехо от „Банско филм фест“	Стара Загора	ТД „Сърнена гора“, Банско филм фест
161	26 април	XXVI Песенен празник „Прекрасна си, мила Родино“	Казанлък	ТД „Орлово гнездо“ – гр. Казанлък, ТД „Сдружение на туристическите хорове в България“
162	11 май	Отбелязване на 128 години от гибелта на Алеко Константинов	паметник на лобното място на Алеко Константинов	ТД „Шипка“ - Пловдив и СТД „Чернатица“ - Пловдив
163	7 и 8 юни	XXXVI Национален песенен празник „Песните на България“	ТУЦ „Момина крепост“, м. Ксилифор, Велико Търново	ТД „Сдружение на туристическите хорове в България“, ТД „Трапезица 1902“ - В. Търново
164	24 юни	Честване на празника Еньовден	м. Бяла черква, Западни Родопи	ТД „Шипка“ - Пловдив
165	27 септември	Традиционен празник на хижа „Македония“	Рила	ТД „Айгидик“ - Благоевград
166	2 - 4 октомври	XIII-а среща на туристи ветерани „Варненска есен - 2025“ - 3 дни	Варна	ТД „Черноморски простори“ - гр. Варна
167	ноември	„Кестенова вечер“ - среща на туристи ветерани	Петрич	ТД „Хор „Иван Апостолов“ - Петрич
168	1 ноември	Песенен празник на туристическите хорове „Слава вам, будители“	Благоевград	БТС, ТД „Шипка“ – гр. Пловдив
169	декември	Коледно-новогодишен концерт	София	ТД „Сдружение на туристическите хорове в България“
170	цялата година	Прояви, посветени на кръгли годишнини от туристическата летопис	По места	БТС, ТД
171	цялата година	Ежемесечно издаване на вестник „Ехо“	София	БТС, Редакция на вестник „Ехо“
172	цялата година	Издаване на карти, юнжжи, пътеводители на националните туристически движения	София	БТС, Издателска къща „Ехо“
173	цялата година	Издаване на регионални пътеводители на движението „Опознай родния край“	София	БТС, Издателска къща „Ехо“ и Областните управи
174	цялата година	Издаване на рекламни материали за Информационния център	София	БТС, Издателска къща „Ехо“
XIII. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ				
175	юни	Изкачване на връх Ипсарио, остров Тасос, Гърция	остров Тасос, Гърция	ТД „Свищи плаз 2013“ - Златица
176	6 юли	Традиционно изкачване на връх Руен	Осоговска планина	ТД „Осогово“ - Кюстендил
177	23 и 24 август	Международен поход „Балкани без граници“ до връх Тумба и среща на върха с туристи от Северна Македония и Република Гърция	Беласица	БТС, ТД „Калабак“ - Петрич
178	август	Младежка балканска туристическа среща	Република Черна гора	ТД ПЕС „Мусала“, ТД ТСЕ „Етрополе“- Етрополе, ТД „Погледец“ - Бистрица
179	септември	X-и международен колопоход „Варна – Република Гърция (обиколка на о. Тасос) - Варна“	Република Гърция	ТД „Черноморски простори“ - гр. Варна
180	септември	Ден на чистите планини - Европейски ден на ходенето	Република Сърбия, Раяц	ТД ПЕС „Мусала“ и ТД от балкански страни
181	септември	Изкачване на връх Монблан и съседни забележителности на Шамони, Франция	Република Франция	ТД „Руен“ - гр. Пловдив
182	октомври	56-та Конференция на Европейската асоциация за пешеходен туризъм (ERA)	Макон, Франция	ERA - Европейска асоциация за пешеходен туризъм, БТС
183	цялата година	Участие в национални и международни проекти в областта на туризма и туристическите спортове с партньори от съседните държави	Сърбия, Румъния, Турция, Гърция, Македония	БТС
XIV. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ				
184	7 - 16 февруари	Курс за планински водачи – зимен профил	УЦ „Мальовица“	БТС
185	януари – декември	Курсове и семинари по заявка на ТД, фирми и други	УЦ „Мальовица“	БТС, ТД
186	март	Сбор на планинските водачи – опресняване на знанията и усъвършенстване на практическите умения	УЦ „Мальовица“	БТС
187	март	Обучение на служители в страна от ЕС по програма Еразъм +	Европа	БТС
188	юни	Курс за планински водачи – летен профил	в УЦ на БТС	БТС
189	цялата година	Обучение на хижари на хижи, предоставени от БТС за стопанисване и управление от ТД	По региони	БТС
190	цялата година	Обучение на активисти от ТД по маркировка на туристическите пътеки	По наредба	БТС
191	цялата година	Курсове и семинари с учители – ръководители на ученически групи	в УЦ на БТС	БТС
XV. МАРКИРОВКА				
192	април - октомври	Маркировка на част от международния туристически маршрут Е3 Ком - Емине в отсечката Козичино - нос Емине	Ком - Емине	ТД „Черноморски простори“ - гр. Варна
193	април - октомври	Подновяване на маркировката на туристически маршрут около гр. Варна с младежи и ученици	Варна	ТД „Черноморски простори“ - гр. Варна
194	април - октомври	Опресняване на туристическа маркировка по пътеки в Манастирски възвишения и Бакаджик с участие на младежката секция към ТД „Кабиле“ - Ямбол	Манастирски възвишения, Бакаджик	ТД „Кабиле“ - Ямбол
195	април	Маркиране на туристическа пътека по маршрут: Ямбол - античен град Кабиле	Ямбол, античен град Кабиле - възвишение Зайчи връх	ТД „Кабиле“ - Ямбол
196	май – октомври	Опресняване на туристическа маркировка по европейски туристически маршрути Е3, Е4, Е8	Стара планина, Витоша, Верила, Рила, Пирин, Родопи, Славянка	БТС, съвместно с националните и природните паркове
197	май – октомври	Маркиране на туристически маршрути в националните и природните паркове	Стара планина, Витоша, Верила, Рила, Пирин, Родопи, Славянка, Беласица, Странджа, Българка, Шуменско плато	БТС, ТД
198	януари – декември	Изработване на самостоятелни проекти и участие в такива за туристическа маркировка и туристическа инфраструктура – места за краткотраен отдих, чешми, беседки, мостове и др.	Витоша, Люлин, Странджа, Средна гора	БТС, съвместно с националните и природните паркове
199	януари – декември	Проучване, планиране и маркиране на нови туристически маршрути	цялата страна	БТС и ТД, съвместно с националните и природните паркове
ГОДИШНИНИ				
130 години организирано туристическо движение в България				
162 години от рождението на Алеко Константинов				
175 години от рождението на Иван Вазов				
128 години от смъртта на Алеко Константинов				

„ЗАЕДНО“ С ПЪРВАТА БЪЛГАРКА ПО ТРУДНИЯ ПЪТ КЪМ МАНАСЛУ

Когато за първи път получих съобщението, че българка е изкачила Манаслу, смътно си спомних, че това име е вписвано в моите архиви. Разтворих тетрадата с надпис „Големите върхове“ и го намерих, и то няколко пъти. Към „Континентални първенци“ то е вписано към **Елбрус, Аконкагуа и Килиманджаро**. Намерих го и към върховете над 7-те хиляди метра. Под номер 153 то фигурираше и в списъка за **връх Авицена (б.а. - пик Ленин – 7134 м)**. Това засили интереса ми и побързах да получа повече сведения за тази малко известна алпинистка. Интересът ми идваше от факта, че двама много активни дейтели на UIAA (Международен съюз на алпинистките асоциации) – Еберхард Юргалски и Родолф Попиер, като проследяват изкачванията на 14-те осемхилядника категорично сочат, че редица изкачвания не са завършвали на най-високите точки на върховете, а са били заявени като такива. Най-фрапиращи те са връх Манаслу.

От няколкото приятели от Стара Загора, откъдето е и Христина разбрах, че тя е малко позната сред алпинистите. Дадох ми обаче номера на мобилния ѝ телефон, на който незабавно позвъних. Чух изключително приятен женски глас, който веднага разреши съмненията ми. Среცнахме се. Разговорът обещаваха да бъде дълъг, поради което удобно се настанехме на самостоятелна маса, където на по чаша кафе разслабихме моите снимки, тези на споменатите погоре дейтели на UIAA и нейните. Бавно и спокойно уточнихме всички детайли и се уверих, че тя действително е стъпила на най-високата точка на връх Манаслу и с право може да се гордее, че е **първата българка, изкачила осмия по височина връх на планетата – Манаслу (8163 м)**. И „тръгнахме“.

Родена на 11 януари 1979 г. в семейство на планинари, още на две години тя стъпва на

ските. После заедно със семейството си и други староагорски туристи (в Стара Загора туризмът е на особена почит) тя обикаля най-популярните наши планини – Рила, Пирин, Стара планина, Родопите и Витоша. Завършва курс по спелеология, участва в състезания по ориентиране. Още като ученичка се включва в много популярното, по онова време, екскурзионно летуване в Пирин и оттогава тази планина се настанява на най-удобно местенце в сърцето ѝ.

В Стара Загора Христина завършва с отличие начално образование, после също с отличие се дипломира от Икономическия техникум в града и завършва висшето си образование като икономист в ВИИ „Карл Маркс“ (днес УНСС) в София. По специалността работи само 8 години и разбира, че да стои 8 часа между четири стени не е работа за нея. Стигнала и до убеждението, че е време да не робува на чужди фирми, а е крайно време да поеме съдбата си в свои ръце. Завършва курс за парамедик, с приятели регистрират обща фирма, купува си и собствена линейка и така работи и до днес. А това е дейност, която ѝ дава възможност често да пътува, както се казва: **„Накъдето видят очите и тегли сърцето“**.

Успоредно с всичко изброено до момента Христина не се разделя и с планината. Пътува много – пеша, с коледо или автомобил и то предимно сама. Обикаля из цяла България, а от няколко години и по света. През 2018 г. посещава Кавказ. Европейският първенец Елбрус (5642 м) толкова силно ѝ завладява, че заедно с нейния водач предприема почти рисковано решение – да го изкачи през зимата. Въпреки вледеняващия минус 40-градусов студ тя стоически издържа и стъпва на най-високата точка на Европа при зимни условия. **Досега тя не знаеше, че е осъществила първото българско женско зимно изкачване на европейския първенец...** След това стъпва още три пъти на този толкова обичан и уважаван от алпинистите връх.

Година по-късно (2019 г.) Христина прелита океана, за да стъпи и на покрива на Южното полукълбо – **връх Аконкагуа (6962 м)**, а през 2020 г. и на три от най-знаковите Еквадорски вулкани – **Чимборасо (6310 м)**, който през 1745 г. е бил обявен за **най-високия**

връх на планетата. След цели 63 години короната е „пренесена“ далеч на изток, в Индия, за да бъде отстъпена на връх Нанда Деви (7814 м). В Еквадор Христина поглежда в кратерите на още два вулкана – Котопакси (5896 м) и Каямбо (5800 м).

Най-много – 13 или 14 пъти тя е била в Хималаите, където е изкачила **връх Айльн пик (6165 м)**. Три пъти моят събеседник бе посетила базовия лагер под Еверест. При честите си посещения в Хималаите тя се сприятелява с непалеца Анил Бата. При едно от последните си посещения в чудно красивото хималайско кътче Мустанг се заражда идеята за нещо по-сериозно – **връх Манаслу (8163 м)**.

Връх Манаслу е най-близкият осемхилядник до столицата на Непал Катманду. Въпреки че е толкова близо до нея, върхът е открит доста по-късно от неговите събратя и причината за това е, че се „крие“ зад по-нисък, но по-близък връх. Едва през 1950 г. е направена първата му снимка, а през 1952, 1953 и 1954 години японците правят три неуспешни опита. Успяват едва на 5 май 1956 г., като на

Манаслу стъпват Тошио Иманиши и шерпът Гялцен Норбу. На 4 май 1974 г. японките Миеко Мори, Масако Ушида и Наоко Нагасеко осъществяват първото женско изкачване на връх, извисил се над космическите 8000 метра и това е напълно достатъчно за Манаслу да се заговори като за **„Японският връх“**.

През 2024 г. Христина се включва в комерсиална експедиция, при която фирмата отговаря само до базовия лагер на 4800 м н. в. Там, на място, с помощта на своя непалски приятел Анил Бата, тя наема за свой личен шерп Пенгма Шерпа, с когото си допадат и през цялото време работят в пълен синхрон.

От многобройните си пътешествия и изкачвания на редица високи върхове Христина е съхранила частица от своята аклиматизация и в района на базовия лагер се чувства много добре. Това ѝ състояние е забелязано и от нейния водач.

В лагера обстановката е добра и дава възможност както за почивка, така и за подготовка за изкачването на самия връх. И двамата вземат много смело решение – да не правят предварително излизане по маршрута. За това решение помогнал фактът, че маршрутът е много добре подготвен. Въжените парпети са били фиксирани с нови въжета, а там, където той преминава през отвесни ледени или скални стенички, са поставени алуминиеви стълби. Тъй като тази процедура се прави от години насам, то шерпите са се специализирали и клиентите, в това число и Христина, им се доверяват.

След базовия лагер (4800 м) по пътя към върха има още три междинни лагера – I (5500 м), II (6300 м) и III (6800 м). Първата нощувка е осъществена на първи лагер, на втори лагер Христина и Пенгма правят малко по-продължителна почивка от 3-4 часа и продължават нагоре. Пътят към върха е труден. Температурата е много ниска, а прикачването на кара-бинерите от едното на другото въже става трудно. За самия шурм те тръгват още в три часа следобед на 23 септември, защото от опит шерпът знае, че в предстоящия ден изкачването и слизането до лагера на 6800 м ще им отнеме най-малко 15 часа. Едно почти

непоисливо натоварване, което обаче трябва да се приеме. По трасето в този ден се движат много кандидати за върха, което често налага да се изкачва доста време и то прав. Чакането се налага както поради бавното движение на хората преди тях, така и наложителното трудно и опасно разминаване стези, които се връщат от върха. В тъмното движението е само на джобни фенерчета. Трудните теренни пасажии зачестяват. Умората натезжава. Краката омекват. Температурата спада под минус 30 градуса. Тялото иска своето. Очите се затварят или както казва самата Христина, **„Изкачвам се в полусънно състояние“**. Пътят към този връх като че ли няма край. Две-три крачки – почивка. И пак така. И още много пъти така. Главата е наведена. Страхуваш се да погледнеш нагоре, защото **той, върхът, е толкова далеч...**

Вървиш по-малко и почиваш

повече. Така е на тези височини. Зазорява. Започва новият ден. Във високата планина той винаги започва обнадеждаващо. Така е и на 24 септември. Излязъл си над околните върхове и нищо не ти пречи да се радваш на околната панорама. Но... както всяко нещо има край, така и днешният 24-ти ден на септември поднася най-голямата радост на Христина. Част е 6.40. Ето го и него – **ВЪРХЪТ**. Стоиш на 8163-те му метра и нямаш сили да се усмихнеш. Но бъркаш в раницата, вадиш парчето плат с трите цвята – бяло, зелено, червено. Вятърът, развява родния трицвет, а от очите потичат съзички. Българка е извървяла много труден път, преди да дойде този тъй очакван миг. Колко българци са имали това щастие? Целувки, прегръдки, целувки с непознати. Те всички са извървяли трудния и рискован път.

Времето е малко, денят напредва. Облаците напират. Времето бързо се променя откъм лошата му страна. Бавно и внимателно Христина и Пенгма поемат надолу. И двамата знаят, че слизането носи много повече трудности и опасности. Ето ги и палатките на 6800 м. Тук могат да се поуспокоят. Да полегнат в спалните чували. Заслужили са малка почивка преди последния ден. Чакат ги още много и трудни крачки до базовия лагер, където е вече съвсем друго. Голямата мечта е реалност. **Христина Йосифова е осъществила първото женско българско изкачване на осмия връх в поредицата на 14-те осемхилядника на планетата**. Тя бърза да се прибере, защото вкъщи я чакат 19-годишният ѝ син – студент по икономика и съпругът ѝ, който има съвсем друг бизнес. И тримата имат свои различни спортни хобита. Важното обаче е това, че никой не пречи на другия и всеки върви по своя път.

А занапред?, питам я. „Ще има и други осемхилядници“, отговаря тя.

доц. Сандю БЕШЕВ

►► от стр. 1

Председателят на Сдружение „Български туристически съюз“ Венцислав Венев направи презентация, озаглавена „Витоша – планината, която чака своето възвръщане“. „Всички ние като общественици, ангажирани с проблемите на планината, трябва да търсим по-бързи и по-лесни пътища за тяхното решаване“, изтъкна Венев. Такива са липсата на екологичен транспорт, неравномерното

разпределение на туристопотока, неподдържаната маркировка и липсата на ясна визия за възстановяване на инфраструктурата. Липсата на устроен план (ПУП) за парковата част създава неясноти в управлението и развитието на туристическата инфраструктура, пречи за привличането на частни инвестиции. Докато този план не бъде приет и внедрен, липсата на координация между общините, частните

КОНФЕРЕНЦИЯ „ВИТОША – ВРЕМЕ Е ЗА РЕШЕНИЯ“

инвеститори и природния парк ще продължава да блокира усилията за устойчиво развитие на планината.

Ето накратко някои от проблемите, които според Българския туристически съюз трябва да бъдат решени с приемането на този документ:

Липса на екологичен транспорт до планината

Решение: Инвестициите в нови технологии като екологични лифтове, въжени линии и електрически автобуси могат да направят планината по-достъпна и същевременно да запазят нейния природен баланс.

Концентрация на туристопотока в ограничен брой места

Решение: Нови изходни пунктове с изградени към тях буферни паркинги, които да бъдат широко популяризирани. Това включва и разработването

на маршрути с различни нива на трудност.

Неподдържана маркировка и непочистени пътеки

Решение: организирането на доброволчески кампании за поддръжка и почистване на пътеките да ангажира туристическите организации, фирми и доброволци в поддръжката на маршрутите.. Въвеждането на инициативи като програмата „Осинови пътека“ и др.

Неподдържани и изоставени места за настаняване. Много от хижите и заслоните на Витоша са в лошо състояние или с неясен правен статут, което затруднява тяхното възстановяване и използване.

Решение: за решаването на този проблем е необходимо ускоряване на правните процедури за уреждане на статута на тези обекти. Необходимо

е да се даде възможност на планинарски организации като БТС и други подобни да поемат стопанисването и управлението на занемарените и безстопанствени обекти на територията на планината. Необходимо е стопаните да бъдат насърчавани и подпомагани от държавата под формата на данъчни облекчения или концесии.

В заключителната част на конференцията бе проведена дискусия по докладите и предложенията за опазване, управление и финансиране на ПП „Витоша“. В изказването си Венцислав Венев заяви, че Сдружение „Български туристически съюз“ ще предостави своя финален редактиран вариант на проекторешенията на конференцията до края на 2024 г.

EXO

ЕЛХА, ПОДАРЪК И КАРТИЧКА ЗА КОЛЕДА

Коледа е калейдоскоп от светлина и надежда, вяра в доброто и сбъждане на мечти, топлина и ароматни вечери... Коледа е зелената ухаеща елха, подаръците, които чакат да протегнете ръце, картичките, които носят пожеланията на близки и приятели...

Стопкадър 1 „Коледната елха“

Коледа има много традиции, от които най-популярна е украсеното дърво. Но как елхата стана част от Коледа?

Дърветата са били използвани в ритуали и като украса от древни времена. Мнозина обаче смятат, че коледното дърво произхожда от Германия. Твърди се, че в Германия около 723 г. английският мисионер Свети Бонифаций осуетил езическо човешко жертвоприношение под дъб, като отсякъл това дърво, а на негово място израснала ела, чийто клони представлявали вечната истина на Христос. Независимо дали тази приказка е вярна или не, вечнозелените дървета стават част от християнските обреди в Германия. Предназначени да представляват Райската градина, те били украсявани с ябълки, ядки и червени хартиени ленти и изложени в домовете на 24 декември, религиозния празник на Адам и Ева. Твърди се, че Мартин Лутер вярвал, че боровите представляват доброта на Бог и за пръв път окачил запалени свещи на дърво през 16 век. Така райските дървета се превърнали в коледни елхи.

Но легендата разказва,

че още през 1441 г. първото коледно дърво е донесено в Талин, Естония, от Братството на черноглавите - гилдия от търговци, които го излагат на главния площад. Дърво все още се излага там всяка година и до днес. А първият писмен запис за украсена коледна елха идва от Рига, Латвия, през 1510 година. Мъжете от гилдията на местните търговци украсили дърво с изкуствени рози, танцували около него на пазара и след това го запалили. Розата се смятала за символ на Дева Мария. Коледна елха все още се издига на площада пред кметството на Рига, на същото място, но с много повече светлини и декорации. Маркерът е вграден в калдъръма на площада и през останалата част от годината метална скулптура на дърво покрива мястото. По древен обичай всеки в Латвия днес има право да отсече елхата си за Коледа в държавните гори, които покриват приблизително една трета от територията на страната.

Стопкадър 2 „Коледната елха в България“

Според редица източници първата коледна елха в България била украсена през 1877 година от войниците на генерал Гурко. През 1879 година княз Александър Батенберг решава, че дворецът се нуждае от коледна

елха. Тя е поставена в банкетната зала и по стара немска традиция греела със запалени свещи. В подножието ѝ поставили чинии със сладкиши и подаръци, а самият Александър влязъл в ролята на Дядо Коледа, като раздавал подаръци. Коледната елха се появява за първи път и в частен дом - този на българския държавник Стефан Стамболов, през 1879 г. Тя била украсена

с бляскави играчки, гирлянди и стъклени топки - нещо нечувано до този момент. Всеки гост получил правото да отнесе по една играчка за спомен след края на тържеството.

Стопкадър 3 „Коледни подаръци“

По целия свят семействата и приятелите си подаряват коледни подаръци. Една от основните причини за тази традиция е да ни напомня за подаръците, дадени

на Исус от мъдреците: тамян, злато и смирна.

Подаръците се отварят в различни дни по света. Най-ранните подаръци се отварят в навечерието на Свети Никола на 5 декември, когато децата в Холандия получават техните. На Никулден (6 декември) децата в Белгия, Германия, Чехия и някои други европейски страни отварят някои от своите подаръци. Децата във Великобритания, САЩ и много други страни, включително и в България, отварят подаръците си на Коледа, 25 декември. Един популярен начин за раздаване на подаръци в групи като клубове, училищни класове и работни места е да имате „таен Дядо Коледа“. Това е мястото, където изваждате името на някой друг в групата от шапка. След това купувате подарък за този човек. Когато подаръците се раздават (често на коледно парти), всеки човек получава своя подарък, но няма представа кой от групата го е купил.

Стопкадър 4 „Първите коледни картички“

Хората си изпращат коледни поздравки от стотици години. Първото регистрирано използване на пожеланието „Весела Коледа“ е в коледно писмо, изпратено през 1534 г. Обичаят за изпращане на коледни картички, както ги познаваме днес, е започнал

в Обединеното кралство през 1843 г. от сър Хенри Коул. Той бил държавен служител, който помогнал за създаването на днешната Пощенска служба. Сър Хенри, заедно с художника и приятел Джон Хорсли, проектирал първата коледна картичка. С подобряването на методите на печат коледните картички стават много популярни и се произвеждат в големи количества от около 1860 г. До началото на 1900 г. обичаят се разпространил в Европа и станал особено популярен в Германия. Първите картички обикновено изобразявали сцената на Рождество Христово. В началото на XX век домашно направените картички стават особено популярни. Те често били с необичайни форми и имали фолио и панделка върху тях. В днешно време коледните картички имат разнообразни сюжети. Благотворителните организации често продават свои коледни картички като начин за набиране на пари по Коледа.

Модата да се изпращат коледни картички идва в България в края на XIX и началото на XX век. В началото тиражите били доста ограничени, а цената им - висока. Първите коледни картички се появили в крайдунавските градове и идвали най-често от Виена. Някои от тях били строго религиозни, като обикновено изобразявали сцената на Рождество или Божията майка. Други изобразявали деца и носели весело настроение.

Тихо, чувате ли коледните звънчета? Коледа е близо!

Зимата е вълшебен сезон, а Коледа е времето, когато можете да откриете чара на непознатото извън страната. Ако мечтаете за спокойствието на места без тълпи туристи, за улици, покрити с магическа коледна украса, празнични събития и коледни базари със сладки изкушения, традиционни храни и уникални подаръци, прочетете следващите редове.

Чешки Крумлов, Чехия

Ако посетите Чехия, ще откриете очарователен средновековен град и зимна страна на чудесата, наречена Чешки Крумлов, който се намира само на два часа път от Прага. През декември този красив град се превръща в един от най-добрите коледни градове

в Европа, който предлага на пътешествениците заснежени улици, пъстър коледен пазар и местни коледни традиции. Този изключителен пазар е в сърцето на историческия център на града, включен в списъка на ЮНЕСКО. Можете да разгледате щандовете за коледни подаръци, да отпиеете греяно вино или горещ пунш, да се насладите на вкусните коледни сладки и джинджифилови бисквити и да слушате чешки коледни песни. Можете също да посетите емблематични атракции, като замък от 13-ти век или църквата „Свети Вит“.

Блед, Словения

Блед е домакин на коледен пазар, наречен „Зимната приказка на Блед“, а това вече ни

НЕПОЗНАТИ КОЛЕДНИ КЪТЧЕТА

подказва, че словенският град е един от най-добрите градове в Европа за прекарване на Коледа. В „Зимната приказка на Блед“, разположена на крайбрежната алея край едноименното езеро, ще намерите великолепа коледна украса, невероятни гледки, дървени сергии, които предлагат широка гама от празнична храна, напитки и подаръци, както и традиционни словенски сувенири и декорации, направени от местни занаятчии. След като разгледате коледния базар, може да участвате в много дейности на открито, като каране на ски, сноуборд, кучешка шейна и снегоходки.

Валкенбург, Холандия

Валкенбург е европейският коледен град, ако искате да създадете незабравими преживявания за цялото си семейство. Този живописен град в Южна Холандия приема Коледа изключително сериозно и обещава на посетителите най-доброто коледно изживяване, чийто основен акцент са коледните базари. По Коледа улиците на Валкенбург са пълни със сергии, продаващи ръчно изработени подаръци и храна, но най-добрият коледен пазар се намира под земята в пещерите на Валкенбург. Този пазар пренася посетителите в зимна страна на

чудесата, която включва срещи с Дядо Коледа, миниатюрни села, ярки декорации и коледни истории. Както може да се очаква, този пазар е голям хит сред семействата.

Форт Уилям, Шотландия

Форт Уилям е един от най-добрите коледни градове в Европа за пътници, които търсят приключения на открито, коледни дейности и местни традиции. Във Форт Уилям можете да прекарате ваканцията си в разглеждане на коледния базар, хапване на традиционна британска храна в кръчмата, посещение на коледни събития и разходки из хипнотизиращата природа на шотландските планини, която включва Бен Невис, най-високият връх в Обединеното кралство. Форт Уилям също така предлага лесен достъп до много от известните атракции на Шотландия, като виадукт Glenfinnan, който е известен във филмите за Хари Потър. А можете и да се возите на парен влак през виадукта, точно като Хари Потър, с начална спирка Форт Уилям.

Хей он Уай, Уелс

Хей он Уай е отлична алтернатива на тълпите на коледните празненства в големите ту-

ристически центрове. Този очарователен град в Южен Уелс разполага с всичко – от уютни кафенета, които предлагат луксозни шоколадови бонбони, и вълшебни книжарници, отрупани с коледна украса, до очарователни коледни пазари, организирани от местни производители, и уникални атракции. Вероятно ще прекарате по-голямата част от времето си в разглеждане на коледния местен пазар. В града обаче има какво да се види, включително замъка Хей, киното Bookshop, галерията Lion Street и денонощната книжарница Honesty. Можете също така да се насладите на живописна разходка по река Уай.

страницата подготви
Гая БОНЧЕВА

ХРИЗАНТЕМНА ВЕЧЕР – БЛАГОДАРИМ ВИ, ДАРИТЕЛИ!

На 29 ноември т. г. в зала „Ферия“ в Плевен се проведе традиционната Хризантемна вечер на ТД „Кайлъшка долина“. В празнично украсената зала се събраха над 160 плевенски туристи, приятели и гости, сред които бе и г-н Стоян Иванов – председател на Инспектората на БТС, и съпругата му.

Наименованието „Хризантемна вечер“ възниква през 20-те години на XX век, когато плевенски туристи организират забавни вечеринки, на които продават набраните от близкия парк „Кайлъка“ хризантеми, с цел събиране на средства за построяване на туристически дом в Плевен. За това сочат данни, изнесени от д-р Димитър Петров в статията Зараждане и развитие на туристическото движение в Плевен (1901-1944): „Благодарение на Атанас Изгоренков и председателя Петър Караиванов авторитетът на дружество „Кайлъшка долина“ сред плевенската общественост непрекъснато се увеличава ... През 1926 отчетна година са завършени основите на туристическия дом в Плевен ... При строежа на туристическия дом активно участват както възрастните, така и юношите-туристи, които организират туристически срещи в локала на Коста Лазаров, където се провеждат сказки и се набират средства за строежа.“

Тази година инициатор на дарителството бе Стив Голдс, член на клуба по воден туризъм. Англичанин, омагьосан от българската природа, се преселва тук преди повече от 15 години, Стив беше и дисководещ на събитието. Той дари хонорара си за избрана от Управителния съвет на дружеството кауза - подпомагане дейността на първото на Балканите БМХ-трасе от олимпийски тип. Трасето бе построено тази година в Плевен от Коло-клуб „Кайлъка райдърс“ и на него бе проведено първото състезание с колоездачи от цяла България. По време на празника се проведе организирана от дружеството благотворителна томбола с награди, осигурени от дарители, както и търг за дарена от д-р Гаяла Цветкова картина. Общо събраните средства са 1901 лв. – съвпадение с годината на създаване на дружеството – 1901 г. Хризантемната вечер продължи с утвърдената като традиция дегустация на домашно произведени червени вина с 9 проби. Специална изненада за гостите бе изпълнение на младия гайдар Стефан Стефанов от НУИ „Панайот Пипков“ - Плевен.

Основни дарители бяха: Стив Голдс; наградите за томболата осигуриха: началникът на Клиника по дерматология, Corteva Agriscience, магазини „MOVI“ Плевен, Сдружение „Васил Левски“ - Плевен, ТД „Кайлъшка долина“, както и всички, които присъстваха на празника, платиха за дисководещ и участваха в томболата.

С пожелания за светли Коледни празници, здраве и благоденствие, ръководствата на ТД „Кайлъшка долина“ и Коло-клуба благодарят от сърце на всички дарители!

Надя ГЕНОВА – секретар на ТД „Кайлъшка долина“ - Плевен

ЕСЕННИ ЕМОЦИИ В СРЕДНА ГОРА

Ноември е месец, който ние, туристите от ТД „Средногорец“ – Чирпан, традиционно посвещаваме на уж ниската, лесна и родно позната Средна гора. Целта ни тази година е обзорният връх Братия, едноименната хижа под него и село Чавдар. Средна гора обаче има характер, носи своите предизвикателства и решава да ни предложи малко приключение.

Слизаме от автобуса в Панагюрски колонии и вместо очакваното слънце ни посрещат мъгла и дребни снежинки. По пътя към върха ни съпровождат белотата на първия сняг, затрупаните с опадали листа пътища, ледът по шипковите храсти и тишината на есенната гора. Връх Братия е забулен в мъгла и създава мистично усещане за тайнственост. Заради студения вятър преминаваме бързо през него и се спускаме до хижа „Братия“. Там се стопляме от живия огън на горящите печки в столовата и по стаите.

Следващият ден ни предлага ледено утро и слънце, което се промъква през боровите. Решаваме, че не бива да пропуснем шанса да видим гледката от връх Братия и отново се изкачваме до него. Усилията ни са възнаградени – гледката е впечатляваща, равнините са покрити с ниски облаци и мъгла, а над тях се извисяват Родопите, Рила, Витоша. Най-високите върхове на планините са се бянали от навалелия сняг, а по-опитните туристи различават първенеца на

Балканите - Мусала, емблематичния Мальовица и много други. От северната страна на върха се открива гледка към Стара планина - виждат се масивът на Вежен, арката на Паметника на свободата на прохода „Троян-Кърнаре“, връх Ботев.

Доволни поемаме към село Чавдар. То ни посреща със слънце, интересни обекти и вкусна храна.

Средна гора винаги е добър избор за поход - предлага и стръмни изкачвания, и удобни горски пътища, и есенни красоти, и спиращи дъха гледки, и много, много положителни емоции.

текст и снимка: Христо ТЕНЧЕВ

ПО СТЬПКИТЕ НА АПРИЛЦИ

В сърцето на всеки българин живее копнеж по местата, където душата намира покой. Където историята шепти предания. Където красотата спира дъха. Затова грабнахме раниците и тръгнахме към хижа „Павел Делирадев“, близо до курорта Панагюрски колонии.

Планинари от ТД „Орела 1935“ - град Хисаря по пътя към хижата се възхитихме на първите снежинки за сезона. Заскрежено, бяло, зимна приказка. Посрещнаха ни гостоприемните домакини Дима и Димитър. Предложиха вкусно приготвени супи, настаняха ни в отоплени помещения. Пешеходната група тръгна по набелязаната отсечка от маршрута „По стъпките на кървавото писмо“ - от х. „Павел Делирадев“ през заскрежената поляна Манзул, хайдушки кладенец и връх Буч. Любувахме се на дърветата, облечени в снежна премяна. Покрити със снежинки, освежи и емоционално заредени пристигнахме обратно в хижата. А там неуморните домакини бяха подготвили изненада - чевемере! Преживяхме една незабравима вечер с добро настроение, обгрижвани от хижарите. На сутринта те отново ни изненадаха с вкусна баница и айран от еко продукти. Благодарим Ви, мили хижари!

Времето бе перфектно за разходка сред чист въздух и красива природа. Напуснахме този райски кът и поехме по туристически маршрут „Оборище“ към едноименната историческа местност край Панагюрище, където е дадено

началото на Априлското въстание. Вървахме през вековна букова гора. По стъпките на нашите деди революционери усетихме техния възрожденски дух. Върху гранитни плочи са изписани заветите им към бъдещите поколения. Стигнахме до мястото, където през април 1876 г. се е състояло Оборищенското събрание, свързано с подготовката на Априлското въстание. На паметника са изписани имената на участниците в това велико събитие. Докато четяхме тези имена, които напомнят за героизма и саможертвата на поборниците за свобода, изпитахме гордост, че в онези тежки за народа ни времена са решили съдбата на България на това място.

Заредени с духа на дедите ни, поехме обратно към град Хисаря.

Пенка НЕЙЧЕВА – председател на ТД „Орела 1935“ - Хисаря

ОТКРИВАТЕЛИТЕ НА ПОДЗЕМНИЯ СВЯТ НА ЯГОДИНСКА ПЕЩЕРА

Първите прониквачи, откриватели и картировачи на долните пещерни лабиринти и етажи на Ягодинската пещера са Димитър Райчев, Димитър Събев, Тодор Тодоров, Мария Райчева и Маргарита Кирова.

Надухмем матраците, пъхнахме се в спалните чували и мисълта, че над нас има над 380 метра мраморна скала, не ни попречи да заспим сладък сън. Но сънят ни бе много кратък, защото се събудихме от лай на куче. На такава дълбочина и подземна дължина, откъде се взе това куче? Грабнахме петромаксовите лампи и металните рейки от палатките. Тръгнахме към кучешкия лай. Подминахме дъното на 36 метровата пропаст и се озовахме в „Кратерната“ зала. Внимателно се огледахме къде се намира кучето, но уви, чухме и последния му лай и се намерихме пред три грамадни глинени кратера. Когато едновременно в кратерите падаха големите капки вода, същите звучаха като лай на куче. Полнобувахме се още малко на „лаещия мрак“. Обърнахме се кръгом и потеглихме в индианска нишка към спалните ни „покои“. След силното нощно преживяване отново заспахме в сладък дълбок сън. На „сутринта“ се събудихме с чувството, че все пак трябва да се събуди и слънчевите лъчи да проникнат в нашите палатки. Кolkото и да ни се искаше да бъде така със слънчевите лъчи, това бе невъзможно. Вечерта, преди вечерята, се преоблякохме със сухи и топли дрехи, защото работният ни екип бе кален

и мокър от проникването и работата, която бяхме вършили. Проснахме дрехите на обтяжките на палатките да съхнат за другия ден...

„Сутрин е.“ Запалихме петромаксовите лампи и първата ни задача бе да проверим как „сушилнята“ ни е изсушила дрехите. Уви, за жалост дрехите ни бяха по-мокри, отколкото когато ги оставихме вечерта да съхнат. Грешката бе наша, защото относителната влажност в пещерата на това място е около 100%. За жалост никой от нас не бе спал на такава влага и ние се учехме в движение. Закусихме и след това подготвихме инвентара за дневната работа. Започнахме шурмуването на пещерните галерии и лабиринти с компас, ролетка, метри, въже и разграфена тетрадка за картиране. Започна се.

- Дай азимут, ляво метри, дясно метри, височина (таван) и дълбочина.

Грамадни блокажи, зали, срутища и подземна река пречеха пътя ни. Загледани в кристалните води на подземните езера, с трепет се вслушвахме в мелодичния звън на падащите капки, които бавно и последователно в продължение на хиляди години бяха сътворили тази прекрасна пещера.

Светкавиците шракаха в захлас и запечатваха на филмова лента невиданата подземна, снежнобяла красота. Гигантски призрачно бели сталактити и сталагмити се оглеждаха в огледалните сияещи синтрови

езера. С тях по красота си съперничеха само хилядите снежно бели пещерни бисери, а може би и кристалите от аргонит и исландски шпат.

За нас, хората от групата - Димитър Райчев, Димитър Събев, Тодор Тодоров, Мария Райчева и Маргарита Кирова, която се включи в последните два дни от експедицията в нашата група, часовете се нижеха един подир друг все по-бързо и по-бързо. Всеки ден навлизахме все по-дълбоко в мраморната гръд на планината. Така, ден след ден, на сутринта на 8 април 1966 година достигнахме последните метри и дъното на пещерата. Намирахме се на 6455 метра от нейния вход.

Изпитахме смесено чувство на възлание и гордост от това, че първи бяхме стъпили на дъното на **Ягодинска пещера (Имамова дупка)**, която към онзи момент стана най-дългата пещера в България.

След свършената работа се върнахме в базовия лагер. Кратък обяд. Започнахме подготовка за изнасянето на базовия лагер на горния слънчев свят. Направихме и връзката с горния свят, т.е. с нашите братя спелеолози, които трябваше да ни помогнат за изнасянето на инвентара от пещерата. Направихме въжен тролей за изнасяне на багажа. Започнахме да издигаме възроп след възроп на първия етаж, а от там работливите „пчелички“ го изнасяха навън. Ето, вдигнахме и последния възроп. Групата на прониквачите-картировачи се събра за доуточняване на

тактическия план за безопасно и безаварийно излизане от пропастта до първия етаж и навън.

Отгоре спуснаха стълбата и осигурителното въже. Първ по стълбата тръгна Димитър Райчев. Бавно, но сигурно в черната бездна се движеше едва мъждукаща светлинка и не след дълго се чу ръкопляскане и „ура“. Това бе знак, че първият е на първия етаж. Доиде ред на втория - Митко Събев. Запътيل се към стълбата, закача осигурителното въже за гръдната обвръзка и обира луфта на стълбата. Бате Митко е по-бавен, но всичко това си има обективни причини. Достига до средата на пропастта, а ние, които бяхме долу, решихме да направим уборка на лагера. Добре! Събрахме всичко на купчинка и решихме да го запалим, без да се съобразим, че по стълбата има човек. Пушекът, вместо да потегли навътре, за наша изненада пое навън и нагоре. Само след няколко минути от пропастта се чу страшен вик.

- Ще ви убия, като се качите горе! Но за кратко време бате Митко скоростно се озова на първия етаж. Другите двама се качиха по план бързо горе. Ето че доиде и моят ред. Аз трябваше да събирам и стълбата, освен че трябваше и да се качвам по

нея. Трудно, но бързо се справих и със стълбата. Ето че стигнах на първия етаж.

Петимата достигнахме до Преддверието на пещерата. Останахме в полумрака, за да се адаптираме към дневната светлина и силното пролетно слънце. След 30 минути излязохме навън, на свобода. Денят бе прекрасен.

Под земята бяхме престояли 10 нощи и 11 дни или 246 часа и 40 минути. Това бе само миг в сравнение с времето, което е било необходимо на водата, за да сътвори фантастичната красота на тази пещера.

Доц. д-р Тодор ТОДОРОВ – председател на спелеоклуб „Перла“

ПСС съветва:

БЪДЕТЕ ПОДГОТВЕНИ, НЕ ПОДЦЕНЯВАЙТЕ ЗИМНАТА ПЛАНИНА

В началото на декември Планинската спасителна служба (ПСС) при Български Червен кръст даде пресконференция, на която бе отчетена дейността и през 2024 г. и бяха дадени препоръки за предстоящия зимен туристически сезон.

В 2395 случая спасителите са оказали помощ на пострадали в планините в периода 1 януари – 2 декември тази година, каза директорът на службата Емил Нешев. На срещата с медиите присъстваха още председателят на БЧК академик Христо Григоров и инж. Веселин Ганчев, председател на УС на ПСС.

Най-голям дял от общия брой - 2190 са случаите на помощ, оказана от ПСС на ски пистите. Спасителните акции във високите части на планините са 179, а през миналата година те са били 180. Предвид предстоящия зимен сезон вероятно броят на пострадали ще се увеличи. Спасителните кучета и техните водачи, подготвени от ПСС, са в пълна готовност за работа в реални условия.

В проведените акции хората от ПСС са помогнали на 205 пострадали, 179 са намерени живи и са спасени, 23-ма – мъртви, а трима са в неизвестност. Най-висок брой инциденти е имало в Рила – 56, следвана от Стара планина – 49, Пирин – 31, Витоша – 31, Родопи – 7 и по един в Плана, Люлин, Лозенска планина, Осоговска планина и Голо бърдо.

От 32 спасителни отряда с общо 530 планински спасители най-много акции са провели отрядите в Самоков и в София (по 34).

Сред видовете акции по активности най-много случаи са свързани с туризъм (летен и зимен) – 127, битови – 17, фрирайд – 12, планинско колоездене и др. Най-многобройни са акциите за транспорт на пострадали, следвани от такива за търсене на изгубени и изчезнали и извеждане от трудна ситуация. Общо седем са били акциите по спасяване с вертолет, от които пет са с медицинския хеликоптер и две с вертолета Кугър на Българската армия, добави Нешев.

По учебната дейност са проведени основни курсове за стажант планински спасители (зимен и летен профил) на база на ПСС „Алеко“ на Витоша, както и курс за

планински спасители. Така в редиците на ПСС са влезли още 11 млади хора. Проведени са три основни специализирани курса – „Работа при лавинни нещастия“ на база „Алеко“, „Работа на скали“ – Враца, Стара планина и „Работа на трудни терени“ – хижа „Вихрен“, Пирин. Успешно завършили тези курсове са придобили квалификация и звание „старши планински спасител“. Тече обучение за инструктори по планинско спасяване, като догодина курсистите ще придобият съответното звание. Водачите и спасителните кучета също са провели три курса – за работа при лавинни нещастия на база „Алеко“, за работа при лавинни нещастия и търсене на изгубени хора в база „Банско“ и работа при земетресения и търсене на изгубени в планината съвместно с ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ в Монтана. Така че имаме пълна готовност за предстоящия зимен сезон да работим активно на терен, заключи Нешев.

Изказваме специална благодарност на всички дарители, които подпомогнаха нашата работа, подчерта директорът на ПСС. Общата стойност на даренията е 161 332 лв. от физически лица, големи български и чуждестранни компании и др.

Основните причини за инциденти са подценяване на условията в планините, непознаване на терена и особеностите на климатичните процеси, надценяване на собствените възможности, недостатъчна физическа подготовка, каране извън пистите, неподходяща екипировка за сезона, посочи Нешев.

Инженер Веселин Ганчев от ПСС даде препоръки към туристите правилно да планират и да познават маршрута, по който възнамеряват да минат в зимни условия. Да носят туристическа карта и да имат елементарни топографски

познания (GPS-ите често показват информация според това как са настроени...); да направят справка за метеорологичната обстановка; да бъдат с подходяща екипировка (среден и висок клас); при мъгла групата туристи да не се разкъсва, всички да вървят заедно, а най-неподготвените да вървят най-отпред и да определят темпото на придвижване.

В зимни условия има опасност от измръзване, необходимо е да се носят студо- и сухоустойчиви дрехи и обувки и допълнителен чифт чорапи и ръкавици. Възрастните трябва да наблюдават децата – бledият цвят на кожата по носа и ушите е сигурен признак, че детето мръзне и тези части незабавно трябва да бъдат покрити, за да не замръзнат.

Най-сериозната опасност през зимата са лавините. Доста опасни са т. нар. снежни дъски. Препоръчваме на туристите да си свалят безплатното приложение PSS, чрез което (при наличие на интернет връзка) в ПСС ще получим сигнал, че човекът е в беда. Така се създава връзка със спасителите и се улеснява тяхната работа.

Инж. Ганчев напомни също, че е важно туристите да си направят планинска застраховка. А Емил Нешев подчерта, че при инцидент най-добрият и най-лесен начин пострадали да се свържат с планинските спасители е чрез телефон 112. А за информация и съвети да ползват телефон 02/9632000 на централния денонощен пост на ПСС.

EXO

ТЕЛЕФОНИ НА ТА И ОБЕКТИ В СИСТЕМАТА НА БТС

СОФИЙСКА ОБЛАСТ

ТД „Ибър“ – гр. Долна баня – 0885 01 29 12 и 0887 41 65 65
Хижа „Венетица“ – 0882 02 58 64
Хижа „Гергиница“ – 0876 64 80 90
Сдружение „Туризъм, спорт и екология - Опознай и съхрани 2001“ – гр. Етрополе – 0886 81 34 74 и 0886 81 37 74
ТД „Старопланински турист“ – гр. Етрополе – 0882 96 64 97
Хижа „Кашана“ – 0882 71 44 16
Тур. спалня „Витиня“ – 0882 96 64 97
Хижа „Стражата“ – 0882 96 64 97
Хижа „Старопланинец“ – 0882 96 64 97
ТД „Еледжик“ – гр. Ихтиман – 0899 88 39 93 и 0889 22 78 59
Хижа „Надежда“ – 0888 85 21 05 и 0889 22 78 59
ТД „Равни чал“ – с. Костенец – 0899 92 13 06
Хижа „Гургулица“ – 0899 55 5370 и 0899 92 13 06
Хижа „Белмекек“ – 0879 46 18 99
ТД „Планинар“ – гр. Костенец – 0879 20 82 90, 0896 64 70 88 и 071 42 60 31
Тур. спалня „Яворица“ – 0879 20 82 90, 0896 64 70 88 и 071 42 60 31
Сдружение ТД ПЕС „Мусала“ – гр. Самоков – 0893 04 77 09
ТД „Искърски пролом“ – гр. Своге – 0888 64 50 81 и 0888 68 67 88
ТД „Грамаде“ – с. Скравена – 0888 49 53 50 и 0899 81 07 73
Хижа „Койна и Никола Мукашки“ – 0888 49 53 50 и 0888 65 31 95
ТД „Мургана“ – с. Челопеч – 0888 39 88 69 и 0896 76 61 61
ТД „Люляк 2010“ – гр. Костинброд – 0885 29 47 72
ТД „Свищи плаз 2013“ – гр. Златица – 0888 39 38 51 и 0885 18 40 78
УЦ „Мальовица“ – 0898 89 01 61
Хотел „Мальовица“ – 0898 89 01 61
Хижа „Мальовица“ – 0885 23 23 25
Тур. спалня „Тръстиката“ – 0888 98 78 22
Национален пещерен дом – с. Карлуково – 0888 51 45 10
Хижа „Бели брези“ – 0898 46 50 58
Хижа „Алеко“ – 0888 30 53 33
Хижа „Пионерска“ – малка – 0888 60 04 89
Хижа „Ловна“ – 0888 05 91 72

ХАСКОВСКА ОБЛАСТ

ТД „Хеброс“ – гр. Димитровград – 0878 66 35 58 и 0898 25 36 27
ТД „Аида“ – гр. Хасково – 0895 65 82 84, 0887 30 16 80, 0897 35 48 45 и 0898 51 98 15
Хижа „Аида“ – 0878 74 94 74, 0894 40 94 29 и 0895 65 82 84
ТД „Вишеград“ – гр. Тополовград – 0888 82 55 75

ШУМЕНСКА ОБЛАСТ

ТД „Патлейна“ – гр. Велики Преслав – 0882 96 64 39, 0894 46 11 95 и 0896 81 56 04
Тур. спалня „Велики Преслав“ – 0896 71 52 56
ТД „Мадарски конник“ – гр. Шумен – 0896 68 85 43, 0896 68 85 44 и 0887 74 81 73
Хижа „Мадарски конник“ – 0896 68 85 36 и 0888 06 11 51
Хижа „Върбишки проход“ – 053 91 20 21 и 0897 04 72 71
Хижа „Тича“ – 0896 68 85 43, 0896 68 85 44 и 054 97 84 48
Хижа „Букаците“ – 0896 68 85 43, 0896 68 85 44 и 054 97 84 48

ЯМБОЛСКА ОБЛАСТ

ТД „Родни простори“ – гр. Елхово – 0882 96 64 17
Хижа „Стария мост“ – 0882 96 64 17
ТД „Кале“ – гр. Страджа – 0887 24 44 70
ТД „Кабиле“ – гр. Ямбол – 0894 42 16 17 и 0887 78 63 54

Редакцията на в. „Ехо“ моли председателите или секретарите на туристическите дружества, ако между-временно са настъпили промени, да подадат информация за актуалните телефони на ТД, хижите и стопанисваните обекти по електронна поща exobts@gmail.com или на тел. 0882966316.

Поклон пред Мишо

Отиде си от този свят един истински деятел за развитието на туризма в Габрово – Михаил Василев. Като секретар на ТД „Узана“ – Габрово Мишо беше покровител и гарант за създаването на Скаутския туристически клуб – първата в страната неправителствена организация за физическо, обществено, нравствено и екологическо възпитание на ученици, създадена на 29 януари 1992 г. Той подпомагаше организацията на младите хора и материално осигуряваше туристическите им прояви. И, за пример, беше един от участниците в Първата ученическа екологическа експедиция по цялата долина на р. Янтра.

Любовта към планинарството Мишо Василев беше наследил от своя баща, бай Васил Михов, който заедно с майка му дълги години стопанисваше х. „Тъжа“ в Троянския балкан.

От Скаутски туристически клуб - Габрово

In Memoriam

На 11 октомври т.г. ни напусна нашата незабравима приятелка, спътничка в туризма, поетеса, певица и дългогодишна сътрудничка на вестник „Ехо“ Тонка Петкова.

Ти не живя, ти просто горя в този живот! Няма незаменими хора! Има само неповторими! И ти беше една от тях - с лъчезарната ти усмивка, с красивия ти глас, с неизчерпаемата ти енергия, с голямата артистичност и с прекрасното ти слово. С него сгръ много сърца, а мене и туристите от клуб „Туристи ветерани“ от Айтос - най-много!

Остави след себе си светлина! Дълбок поклон и спи спокойно, скъпа наша приятелко!

Янка Иванова и КТВ при ТД „Чудни скали“ - Айтос

БЪЛГАРСКИЯТ ТУРИСТИЧЕСКИ СЪЮЗ
откри
ДАРТЕЛСКА КАМПАНИЯ
за набиране на финансови средства за ОТПЕЧАТВАНЕ НА ВЕСТНИК „ЕХО“
чрез банкова сметка:
BG71 STSA 9300 0012
4857 19 в банка ДСК

В САЙТА НА БТС
- www.btsbg.org
можете да намерите информация за: стоте национални туристически обекта, телефони и адреси на туристически дружества и хижки; клубове в състава на БТС и федерации; история, цели, нормативна уредба и управленска структура на БТС и др.

Планинска спасителна служба
www.pss-bg.bg
при нещастен случай,
дежурни телефони
112, 1470
02 963 2000 - Стационарен телефон на централен денонощен пост

Издава: Български туристически съюз
Адрес на редакцията:
1000 София, бул. "Васил Левски" № 75, ет. 5, ст. 525, ПК 427
ISSN-0205-0943
e-mail: exobts@gmail.com ; www.btsbg.org
Срокът за приемане на материали е до 5 число на съответния месец.
Ръкописи не се приемат.

РЕДАКТОРИ: Иван Панкев, Петя Иванова - 0882966316
РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ: проф. д-р Николай Овчаров; проф. доц. Сандю Бешев - алпинист, историк на българския и световния алпинизъм; доц. Кънчо Долапчиев - НСА; Елисавета Първанова - м. с. по алпинизъм; Константин Койнов - ориентировач, Българска федерация по ориентирание; Алексей Жалов - председател на Български спелеоложки съюз
Графично оформление и предпечат: Иван Панкев

ПЪТЕШЕСТВИЕ ДО ПУН ХИЛ В РАЙОНА НА АНАПУРНА, НЕПАЛСКИТЕ ХИМАЛАИ

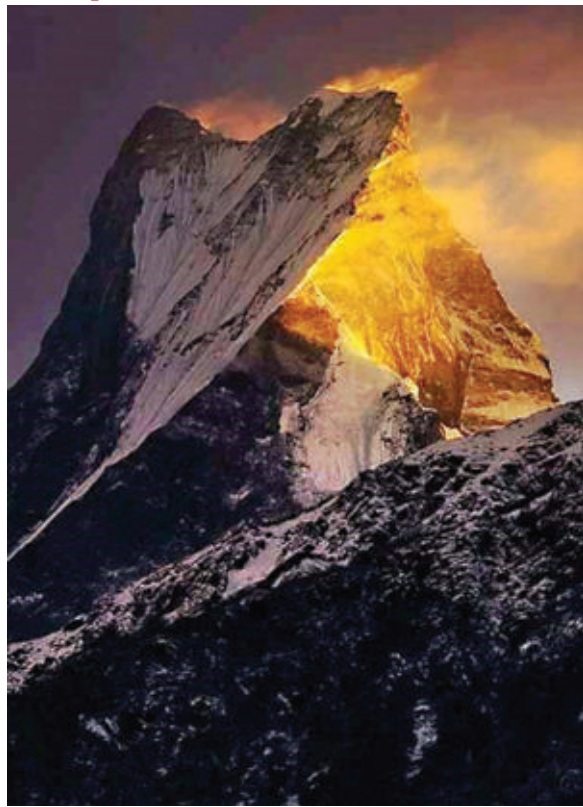
18 април – 2 май 2025 г.

Едно величествено кътче в сърцето на Хималаите! Над него, като в шпалир, са подредени Хималайските гиганти Анапурна, Даулагири, Тукуче, Южна Анапурна (Моди пик), Хинчули, Анапурна-3, Гангапурна, Фейнг, Рок ноар и прелестният Мачапучаре!

Достига се максимална височина от 3210 м при Пун Хил - изключително обгледен пункт: виждат се 8-хилядниците Анапурна и Даулагири, много 7- и 6-хилядници! Прави се 5-6 дневен трекинг, посещава се известното езеро Фева край Похара, разглеждат се забележителностите на Катманду и накрая се лети панорамно със самолетче около Еверест!

Няма да се изкачват големи височини, вследствие на което нуждата от аклиматизация и неудобствата свързани с нея отпадат!

Едно прекрасно, опознавателно и ненатоварващо до крайност, хималайско пътешествие!

18-19.04: Самолетни полети от София до Катманду. Трансфер от летището и настаняване в хотел в туристическия квартал „Тамел“.

20.04: Разглеждане на някои от забележителностите на Катманду, вкл. и историческия център Дарбър Скуеър.

21.04: Трансфер с придружаващ микробус (7-8 часа) до известното езеро Фева, край втория по големина град в страната, Похара. Настаняване в хотел.

22.04: Трансфер с придружаващ микробус (2-3 часа): Похара – Биретанти (1025 м). Започваме трекинга. Пеша (около 5 часа) до селището Гандрук (1940 м). Настаняване в трекерска лоджа.

23.04: Трекинг от Гандрунг (1940 м) за около 5-6 часа до Тадапани (2630 м). Спане в лоджа.

24.04: Трекинг от Тадапани (2630 м) до Горепани (2860 м) - около 6 часа пеша. Нощувка в лоджа.

25.04: Ставане рано и тръгване в 4:30 ч. Изкачване за 1 час и посрещане изгрева на Пунхил (3210 м). Съзерцаваме цяла дузина хималайски гиганти, начело с 8-хилядниците Анапурна и Даулагири и невероятния Мачапучаре! Слизане обратно в Горепани и трекинг до Улери (1960 м) - около 5 часа пеша. Нощувка в лоджа.

26.04: Трекинг от Улери (1960 м) до Биретанти (1025 м) - около 5-6 часа пеша. Още този ден трансфер (2 часа) до хотела ни на езерото Фева.

27.04: Свободен ден около езерото Фева (най-големият и известен курорт в Непал). Возене в лодка, изкачване с лифт до връх Сарангкот (1600 м) с невероятна панорама към Високите Хималаи и свободно време.

28.04: Трансфер до летището на Похара. Полет до Катманду. Трансфер до хотела ни в Тамел.

29.04: Сити-тур на Катманду: Маймун-

ския храм Сваямбуднат (символ на града), Буднат ступа (най-голямата в Непал), старата столица Бактапур. Същевременно, този ден е резервен в случай на лошо време за полета над Еверест.

30.04: Трансфер до летището на Катманду. Панорамен полет с видимост от Лантанг Химал, дузина Хималайски гиганти, вкл. Еверест, Лотце, Ама Даблам, Макалу и др. Трансфер от летището до хотела ни в Тамел. Свободно време.

1-2.05: Трансфер от хотела до летището. Полети от Катманду до София.

ЦЕНА: 1500 лв - за водач (всичките му разходи, вкл. и хонорара)

Всички останали разходи за: самолет от София до Катманду и обратно, самолет от Похара до Катманду, панорамен полет около Еверест, вътрешен транспорт/трансфери от и до летището в Катманду и Похара, автобус Катманду-Похара, автобус за Сити тур в Катманду, микробус до и от Биретанти и т.н./, всички нощувки, водач и носачи по трекинга, пермит за Нац.парк, медицинска застраховка, гранични такси, вход музеи, лифт в 2-те посоки до Сарангкот и обратно, возене в лодки, възлизат на около 4490 лв. На летището в Катманду се вадят Непалска виза и струва 30 \$. За бакшиши са необходими също около 100\$.

Екипировка: като за висока българска планина лятно време. За ниското – летни дрехи.

Записване: до попълване на групата срещу цената и фотокопие от задграничния паспорт (валидност 6 месеца) + 2 снимки и телефон за връзка.

Трудност: лека, без технически участъци, с максимална височина 3210 м.

Минимум 6 участника.

ОПОЗНАВАТЕЛНО ПЛАНИНАРСКО ПЪТЕШЕСТВИЕ В НАЙ-ЧАРОВНИТЕ АЛПИ – ДОЛОМИТИТЕ

5 – 13 юли 2025 г.

Доломитите – най-впечатляващият дял на Алпите, който всеки, уважаващ себе си, планинар, трябва да зърне поне веднъж в живота си

5.07 (събота): Тръгване с придружаващ транспорт от пл. „Руски паметник“ в София в 6:00 ч. (сборен пункт в 5:30 ч.) През Сърбия и Хърватска пристигаме вечерта в град Постойна (Словения). Нощувка в хостел.

6.07 (неделя): Включена закуска в хостела. Тръгване с транспорта в 8:00 ч. По магистралата за Милано. Малко преди Бреша се отклоняваме вдясно и акустираме в прекрасното курортно градче Сало, на брега на Лаго ди Гарда, свързано с последните дни на Дучето. Разглеждане. През Тренто и Предазо достигаем района на Каназей в долината Фас, където са следващите ни 6 нощувки в самостоятелна вила.

7.07 (понеделник): С транспорта се придвижваме в долината Фас до превала Федай, край едноименното езеро, на 2057м, непосредствено под масива на Мармолада. Оттук тръгва първият ни пешеходен маршрут през хижите Виел дел Пан (2432 м) и Фредарола (2387м) до Пасо Пордой (Превала Пордой) на 2239 м. Оттук за още 2:00-2:30 часа пеша слизаем в Каназей. Всичко пеша с почивките 6-7 часа.

8.07 (вторник): С транспорта се изкачваме до познатата ни вече Пасо Пордой. Оттук с лифт се изнасяме до Сас Пордой (2950 м), откъдето тръгваме пеша. За около 1:30-2:00 часа, през хижа Форсела Пордой, се изкачваме до първенеца на дела Села – връх Пиц Буе (3152 м), където се намира и хижа Капана Фас. Панорамата е неописуема! Слизаме по емоционален маршрут до хижа Буе (2873 м), а оттам, почти по хоризонтал, до познатата ни вече хижа Форсела Пордой. Следва стръмно, но безопасно спускане до Пасо Пордой, където ни чака транспортът. Всичко пеша с почивките 7-8 часа. Разглеждане на туристическото селище на превала Пордой и прибиране в Каназей.

9.07 (сряда): Ще посетим култови места за Доломитите. Тръгваме с транспорта в 8:00 ч. и през Пасо Пордой и Пасо ди Фалзарего се спускаме към най-известния курорт в Доломитите –

Кортина д'Ампеццо. Продължаваме и се озоваваме в подножието на Трите чими – емблематични върхове за Доломитите. За около 3:00-3:30 часа ги обикаляме пеша, наслаждавайки се на околната красота. Обратно до Кортина д'Ампеццо и разглеждане на центъра. С транспорта се придвижваме до входа на един от музеите на Райнхолд Меснер (МММ) - този, посветен на Доломитите. През Форно и Пасо Федай се прибираме в Каназей.

10.07 (четвъртък): Този ден е посветен на столицата на Южен Тирол – Болцано (Бозен) и най-известния музей от серията на Меснер (МММ) - този, в крепостта над града и посветен на планините по света и хората в тях!

11.07 (петък): Свободен ден и в същото време резервен в случай на лошо време.

12.07 (събота): Тръгваме си, но ще го направим по различни и изключително панорамни пътища, гордост за Доломитите и Южен Тирол. Пасоди Села, Вал Гардена, Пасо Гардена, Вал Бадия, Пасо ди Камполонго, Кортина д'Ампеццо, Ауронзо, Толмезо и край Удине и през Гориция и Нова Горица, до Постойна в Словения и познатия ни хостел.

13.07 (неделя): Без закуска в хостела, поради ранното тръгване в 6:00 ч. По обратния път до София, където пристигаме вечерта по тъмно.

ЦЕНА: 600 лв - за водач (всичките му разходи, вкл. и хонорара)

Всички останали разходи за: придружаващ транспорт, нощувки в хостел и вила, вътрешен транспорт (лифт), медицинска застраховка, възлизат на 1690 лв.

Екипировка: като за висока българска планина лятно време – студо и ветроустойчиви яке и панталон, полар, 3-сезонни трекинг обувки, ръкавици, шапка за слънце и студ, съваеми щеки, челно осветление, против дъжд, дрехи за преобличане. Да се носи спален чувал или чаршаф за вилата, както и шише за вода.

Записване: най-късно до края на март срещу цената, телефонен номер и фотокопие от личната карта.

Трудност: средно трудни трекинги до максимум 3152 м.

Минимум 6 участника.

РАЗХОДКА ДО КРАСАВЕЦА НА ВИДЛИЧ ПЛАНИНА, СЪРБИЯ – ВРЪХ БАСАРСКИ КАМЕН (1377 м)

7 юни (събота) 2025 г.

Видлич планина е един от най-красивите дялове на Западна Стара планина

7 юни (събота): Тръгване от Руски паметник в София с придружаващ транспорт в 7:00 ч. През ГКПП Калотина/Градина влизаме в Сърбия. Караме до Пирот, откъдето се отделяме към планинарски дом Басарски камен. Достигаем планинарския дом и тръгваме пеша към едноименния връх. За 3-4 часа го изкачваме и се връщаме обратно. Върхът е скалист, изключително обгледен и със своите 1377 м е втори по височина във Видлич. С транспорта подхождаме до красивото Завойско езеро, за да го видим. Продължаваме в посока село Дойкинци и няколко километра преди него отсядаме в ресторант сред гората – „Дедино огнище“ и се наслаждаваме на чудесната

кухня! По различен път, през Цариброд, се добираме отново до ГКПП Градина/Калотина и се прибираме в София около 20:00 ч.

ЦЕНА: 65 лв - за водач (всичките му разходи, вкл. и хонорара)

Останалите разходи за транспорт и медицинска застраховка възлизат на 50 лв.

Екипировка: като за средно висока българска планина пролетно време – топли, ветро и дъждоустойчиви дрехи, стабилни обувки, ръкавици, шапка зимна и лятна, щеки, челно осветление и т.н.

Записване: срещу телефонен номер и фотокопие на личната карта до запълване на групата.

Трудност: без технически трудности.

Минимум 6 участника.

Планински Застраховки Асистанс чужбина

Български туристически съюз предлага планински застраховки, както и разширената ни услуга за застраховки при пътуване в чужбина. Може да се възползвате от тази услуга, която предоставя допълнителна сигурност по време на пътувания извън страната.

Научете повече на:
0882 / 966-300

ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ЗАПИСВАНИЯ

тел.: **0882 96 63 00**

имейл: **infocenter.bts@gmail.com**

